श्री
आर्यतारा देवी
छगू अध्ययन

नमस्तारे तुरे वीरे तुत्तारे भयनाशिनी ।
तुरे सर्वार्थदे तारे स्वाहाकारे नमो ऽ स्तुते ॥

– सद्धर्मराज वज्राचार्य

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

श्री आर्यतारा देवी

छगू अध्ययन

मुंम्ह

सद्धर्मराज वज्राचार्य

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पिकाक नागार्जुन पब्लिकेशन प्रा. लि., वखुण्डोल, ललितपुर
फोन : ०१-५५५२११८
जि.पि.ओ. वक्स : २२६४, काठमाडौं, नेपाल ।

न्हापां खुसी ५००
ने.सं. ११३१ । इ.सं. २०११

वां पिकाक

मू १२०/- तका

डिजाइन विश्वेस श्रेष्ठ

ISBN 978-9937-8219-2-6

थाकू शाक्य अफसेट प्रेस (प्रा.) लि.
शाक्य अफसेट प्रेस प्रा.लि.
जोरगणेश, यें ।

© पिकाकपाखें च्वयाः उजं मवीकं थुगु सफू वाय् थुगु सफूया गुगुं नं व्व गुगुं नं कथं पुनर्प्रकाशन वाय् प्रतिलिपि दयेकेत गुगुं नं माध्यम किपा, विद्युतीय, यान्त्रिक, फोटोकपी, टेप रेकर्ड यानाः वाय् सुचंधुकू व पुनः प्रयोग यायेफइगु प्रणालीपाखें तकं छ्यलावुला याये दइमखु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

धनः

	न्ह्यखँ	५
१.	श्री आर्यताराया उत्पत्ति	९
२.	श्री आर्यताराया धारणी, स्तोत्र व मन्त्र	१८
३.	श्री आर्यताराया रूपगुण वर्णन	४९
४.	श्री आर्यताराया ध्यान	६२
५.	श्री आर्यतारा पूजा, तारामण्डल, सप्तविधानुत्तर पूजा	६८
६.	श्री आर्यताराया चर्यागीत	७४
७.	श्री आर्यताराया बाखं	७६
८.	नेवाः बौद्ध संस्कृतिइ श्री आर्यतारा देवी	८४
९.	सहायक - ग्रन्थ	९१

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

न्हयखँ

आर्यया अर्थ– **आरात् पातकेभ्यः दूरंगमा इति आर्यः** । पापया मूल हिंसा खः । हिंसा याःगु पापं अवीचि नरकय् ताः कालतकं पतन जुयाः दुःख सियाच्वने मालीगु पापकर्मयात तापाका बीगु बोधिचित्तोत्पाद यानाः रक्षा यानाबिज्याःम्हयात आर्य धाइगु खः ।

ताराया अर्थ– **त्रिभव गता शेषः दुःखार्णवात् महाकरुणया सत्वान् तारयतीति तारणी तारा इत्यर्थः** । स्वर्ग मर्त्य पातालय् च्वनाच्वंपिं व नरकय् दुःख सियाच्वंपिन्त तःधंगु करुणा तयाः सकल प्राणीपिन्त तरय् यानाबिज्याःम्ह जुयाः तारणी तारा आर्यतारा धइगु नाम जुयाबिज्याःम्ह खः ।

संसारय् आपालं ग्यानापुगु मारयागु भय दु । थुजाःगु दक्व भयं तरय् यानाबिज्याइम्ह, अनेक देवतापिसं सर्वदा पूजा याका बिज्यानाच्वंम्ह आर्यतारा खः । सकल प्राणीपिन्त ग्यानापुगु भयं तरय् याना बिज्यानाच्वंम्ह, मामं थः मचायात रक्षा यानाः बिचाः याइ थें सकलयात, सुदृष्टि स्वयाः रक्षा यानाबिज्याःम्ह आर्यतारा खः । हानं संसारय् अकस्मात् अनेक प्रकारं वइगु ग्यानापुगु भयं मुक्त याना बिज्यानाच्वंम्ह, ल्वापु, कलह जुयाच्वनीबलय् वसपोल जननी मां स्मरण याये मात्रं वसपोलं करुणा तयाः सुदृष्टि स्वयाः रक्षा यानाबिज्याइम्ह जुयाः वसपोल मांयात आर्यतारा धकाः स्मरण यानाः सकल बोधिसत्त्वपिन्सं सदानं पुजा यानाच्वन । थुजाःम्ह वसपोल प्रशंसनीय मांयागु आर्यतारा स्तुति पाठ यायेगु, परित्राण पाठ व धारणी ब्वनेगु आवश्यक जूगु खः । थुजाःम्ह वसपोल श्री आर्यतारायागु छगू सफू आवश्यक जुयाः अध्ययन अनुसन्धान यानाः थ्व सफू तयार यानाः प्रचार यायेत कुतः यानागु खः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

त्रेतायुगया क्रकुच्छन्द बुद्धया शिष्य सर्वज्ञमित्रपाद आचार्य श्री आर्यतारा दर्शन यानाः पुजा यानाः सकल प्राणीपिन्त उद्धार यायेफयेमा धकाः बोधिचित्तोत्पाद यानाः **"श्री आर्यतारा सिद्धान्त"** च्वयाः प्रचार यानावंगु खः। तर थौंकन्हय् थ्व दुर्लभ जुइधुंकल। अशिक्षित मनूतय्सं थुजाःगु उत्तम ग्रन्थ गालय् वांछ्वयाः लोप यानाबिल। अजाःपिंसं श्री आर्यतारा मांयात म्हसीके मफुत। **"श्री आर्यतारा स्तुति"** **"अष्टोत्तरशतनाम परित्राण पाठ"** व **"श्री आर्यतारा सप्तविधानोत्तर पूजा"** सफू मेमेगु तारातन्त्र **"श्री आर्यतारा एक विंशतिका स्तोत्र"** सफू ल्यनाच्वंगु दनि। **"श्री आर्यतारा धारणी"** सफू नं ल्यनाच्वंगु दनि। मेगु **"सप्ताक्षर तारा मन्त्रधारणी यन्त्र सूत्र"**, **"ताराप्रसंग"**, **"तारा चतुर्देवी परिपृच्छा"**, **"तारावल्यार्चन"**, **"तारा अभ्यन्तर बलिपूजा"**, **"तारादेवी पञ्चसाधन"**, **"तारा बोधये उत्पात कथा"**, **"करुणातारा साधन"**, **"एकतारा एकजटा तारामति बंधन"** आदि सफूत भारतया विद्वानपिसं अन्वेषण यानाः यंकेधुंकल। थन नेपालय् मदयेधुंकल। थ्व दुःखया खँ खः।

हानं मेगु **"१०८ तारायागु ध्यान धारणी मन्त्र"** सफू पूर्ण जूगु छगू नं थन मदयेधुंकल। मेगु खँ जिं छुं नं धायेमफुत। बचय् सचय् जूगु जक थ्व सफुती च्वयाबियागु दु। थ्व **"आर्यतारा देवी छगू अध्ययन"** सफू पिदनाब्यूसा आपालं पुण्यलाभ जुइगु खनेदु। बोधिचित्तोत्पाद, बोधिप्रणिधिचित्तोत्पाद, बोधिप्रस्थानचित्तोत्पाद यायेगु जगतया प्राणीपिन्त उद्धार यायेगु चित्तोत्पाद खः।

"येषां सुखे यान्ति मुदं मुनीन्द्रो, येषां व्यथायां प्रविशन्ति मन्युः ।
तत्तोषणात्सर्व मुनीन्द्र तुष्टिः, तत्रोपकारेषु कुतं मुनीनाम् ।"

अर्थात् सुं गुम्हय्सिनं सकल प्राणीत सुखी जुइमा धकाः आर्यतारा व बुद्धपिन्त पुजा याःसा बुद्ध व आर्यतारा आदि देव, देवतापिं हर्ष जुयाबिज्याइ। गुम्हय्सिनं मेपिं प्राणीपिन्त दुःख बियाः मात्सर्य चित्त जुयाच्वन धाःसा थुजाःपिसं न्ह्याक्व हे धर्मकर्म यानाच्वंसां नं बुद्धपिनिगु सुदृष्टि दइमखु। वयागु मात्सर्य चित्तं वयात हे गालय् क्वफानाछ्वइ। थुकी शंका कायेमाःगु मदु।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy. Kathmandu Collection

पुनः– भिंगु उत्तम वीर्य उत्साह याइम्हसित कल्याण मजुइमखु । अन्धकार य् चन्द्र सूर्ययागु तेजं सकल प्राणीपिंसं मिखां खनी । वीर्यद्वारा ल्हाः निपां नं ज्या याइ । ज्या सिद्ध जुइ । वीर्य मदुम्ह आलसीयाके ज्ञान लुइकेगु शक्ति दइमखु । शिक्षा लाभ यायेगु वीर्य मदुम्हय्सिनं मेपिन्त दुःख बियाः छुं नं उपकार मयासे थःगु आत्मचित्त सुखी याये धकाः अनुचित लोभ यानाच्वनी । अजाःम्हय्सिनं ज्ञान लाभ यायेगु सिद्ध याये फइमखु ।

थ्व संसारय् सकल प्राणीपिन्त उद्धार जुइगु ज्या मयाःम्हय्सित गुबलय् नं तरय् जुइगु पुण्य लाभ जुइमखु । थःम्हं थःके मात्सर्य चित्त वृद्धि यानाः मेपिनिगु परिश्रम जक कया च्वंम्हय्सित, पुजा धर्मकर्म याना मच्वंम्हय्सित पुण्य लाभ जुइमखु । थथे धकाः बुद्धं आज्ञा दयेका बिज्याःगु खँ **"शिक्षा संवर"**य् कनातःगु दु ।

थन नेपाःया नेवाःतय्सं आपालं भक्तिभाव यानाः सेवा यानाच्वंगु प्रभावं थः थःगु छेँय् भिं जुयाच्वंगु खनेदु । उकेया निम्ति वसपोल श्री आर्यतारायात सेवा भक्ति यानाच्वनेगु अतिकं उत्तम जूगु दु धइगु सीके माःगु जुयाः थ्व **"श्री आर्यतारा देवी छगू अध्ययन"** सफू च्वयाः पिथना बियागु खः । थुगु पुण्यं सकल सत्त्व प्राणी उद्धार जुइमा ।

- कविराज पं. सद्धर्मराज वज्राचार्य

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

।।१।।

श्री आर्यताराया उत्पत्ति

श्री आर्यताराया उत्पत्ति विषयस थथे धयातःगु दु :

अथ प्रज्ञापारमिता देवी उवाच :

चतुर्देवी समोद्भवं रोमकेशोद्भवं नागं ।
आकाशे मेघ मण्डलं चतुर्देवी तद्यथा ।।
मोहरती लोचना द्वेषरती मामकी ।
रागरती पाण्डलादेवी तारा वज्ररती ।।

प्रज्ञापारमिता देवीं आज्ञा जुयाबिज्यात– "जि समान जुयाच्वंपिं प्यम्ह देवीपिं जिगु शरीरयागु प्रभास्वर तेजद्वारा उत्पन्न जुयाच्वन । जिगु चिमिसँ प्वालं जल वर्षा याइपिं पुरुषार्थी जलदेवता नागराजगण उत्पन्न जुयाच्वन । थुगु बखतय् मेघमण्डल उत्पन्न जुयाच्वंगु दु । प्यम्ह देवीपिं गुजाःपिं धाःसा– उत्तम धर्म यायेगुली जक लगय् याकीम्ह लोचनातारा देवी । धर्म यायेबलय् बिघ्न याःवइपिं मारगणतय्त ख्यानाछ्वइम्ह मामकी देवी । धर्म यायेगु जक प्रेरणा बियाच्वनीम्ह पाण्डला देवी । वज्र थें स्थिर जुइका तइम्ह आर्यतारा देवी ।

पृथिवी लोचना ख्याता आपधातुश्च मामकी ।
तेजपाण्डलोद्भवश्चैव वायुतारा प्रकीर्तिता ।।

अर्थात् पृथिवी धातुस च्वनीम्ह लोचना देवी, जल धातुस च्वनीम्ह मामकी देवी, अग्नि धातुस च्वनीम्ह पाण्डला देवी, वायु धातुस च्वनीम्ह आर्यतारा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

देवी खः । थुजाःपिं प्यम्ह देवीपिं संसारय् त्रैधातुकय् रक्षा याइपिं जुयाः लोकय् प्रख्यात जुयाच्वन । थथे धकाः प्रज्ञापारमिता देवीं वज्रसत्त्व आदिबुद्धयात कनाबिज्यात । **साधनमालास** आर्यतारा बारय् थुगुकथं कनातःगु दु :

सितारविन्द मध्यस्थां तां भृतां चन्द्रविस्तराम् ।
आवद्ध वज्रपर्यंकां वरदोत्पल धारिणीम् ।।
शरच्चन्द्र करा कारां पृष्ठ चन्द्र समाश्रिताम् ।
सर्वालङ्कार सम्पूर्णां षोडशाब्द वपुः क्रमात् ।।

अर्थात् तुयुगु ह्याउँगु रंगयुक्त पलेस्वांया द्यःने च्वनाः वज्रपर्यंकासन यानाः निपा ल्हाः धारणा यानाः जःगु ल्हातं वरद मुद्रा कयाः खःगु ल्हातं पलेस्वां ज्वनाबिज्याःम्ह, शरद् ऋतुयागु चन्द्रमा थें रश्मि प्रकाश क्यनाः शरीरया म्ह छम्हं प्रभास्वर रश्मि धारण याना बिज्यानाच्वंम्ह, सम्पूर्ण अलंकार तिसां तियाबिज्यानाः भिंखुदँया उमेर थें जुयाबिज्याःम्ह, रत्नमणियागु मुकुटं पुयाः प्राणीपिन्त मुसुहुं न्हिलाः क्यनाबिज्याःम्ह, वाउँसेच्वंगु वर्ण जुयाबिज्याःम्ह वसपोल श्री आर्यतारा देवी खः ।

आर्यतारा तन्त्रय् कनातःकथं श्री आर्यतारा देवी चन्द्रमण्डल तेज धारण यानाबिज्याःम्ह, पंचतथागतयुक्त मुकुटं पुयाबिज्याःम्ह, अनेक प्रकारया तिसा हारमाला क्वखाया बिज्याःम्ह, जःगु निपा ल्हाःया छपा ल्हातं चिन्तामणि ज्वनाः मेगु ल्हातं वरदमुद्रा यानाबिज्याःम्ह, अथे हे खःगु निपा ल्हाःया छपा ल्हातं पलेस्वां व मेगु छपा ल्हातं च्वामो ज्वनाबिज्याःम्ह प्यपा ल्हाः दुम्ह खः । हानं द्वःछि ल्हाः दुम्ह, द्वःछिग्वः मिखा दुम्ह धकाः नं कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

श्री आर्यतारा देवी दकलय् न्हापां मनुष्य लोकय् बिज्याःगु स्थानया प्रमाण थन न्ह्यथनाबियागु जुल ।

ॐ नमः श्री आर्यतारा देव्यै
श्रीमत्पोतलके रम्ये नानाधातु विराजिते ।
नानाद्रुम लताकीर्णे नाना पंक्षि निकूजिते ।। १ ।।

श्रीमत्पोतलक धयागु न्ह्याइपुसे च्वंगु पर्वतय् अनेक प्रकारया खानी धातु दयाच्वंगु दु । अनेक प्रकारया सिमा, अनेक प्रकारया सुगन्धित स्वां, अनेक प्रकारया लहरां हिनाच्वंगु सिमां चाः हुलाच्वन । श्री आर्यतारा पोतलक पर्वतय् विराजमान जुयाच्वन । अनेक प्रकारया सिमाया लहरायं् झङ्गःपंछितय्सं अनेक प्रकारं हालाः सिमाय् बास यानाच्वन ।

नाना निर्झर झंकारे नाना मृग समाकुले ।
नाना कुसुम जातीभिः समन्तादधिवासिते ।। २ ।।

अनेक प्रकारया लःया झरनाया झंकारं सः पिज्वया च्वन । अनेक जातया चलात बास यानाच्वन । अनेक प्रकारया नस्वाःगु स्वां, सुगन्ध बास वयाच्वंगु दु, पशुपंछितय् आनन्दया अनुभव जुयाच्वन ।

नाना द्वयफलोपेत षट्पदोंगीत निःस्वनैः ।
किन्नरैर्मधुरैर्गीतैर्मत्त वारण संकुलैः ।। ३ ।।

अनेक प्रकारया सिमाय् अनेक प्रकारया सिसाबुसा सयाच्वन । सिमाय् भम्बःत जुनाः मधुर सलं भुनुनुं हालाः लय्ताया च्वन । पंछित थःथःगु सलं मे हाला जुयाच्वन । किन्नर गणपिसं नायुगु मधुर सलं मे हालाः न्ह्याइपु तायेकाच्वन । मत्ताहापिं किसित नं मुनाः रहर यानाच्वन ।

सिद्धविद्याधरगणैः गन्धर्वैश्चनिनादितैः ।
मुनिभिः वीतरागैश्च सततं संनिसेविते ।। ४ ।।

हानं सिद्धगण, विद्याधरगण, गन्धर्वगणपिंसं मे हालाः न्ह्याइपुक मधुर नायुगु सः पिज्वयेका च्वन । वीतराग जुयाच्वंपिं मुनीश्वरगण बास यानाः तपश्वी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

जुयाः बुद्धधर्म सेवा यानाच्वन । अजाःपिसं वसपोल श्री आर्यतारायात सेवा यानाः भक्तिभाव यानाः पुजा यानाच्वन ।

बोधिसत्त्वगणैश्चान्यैर्दशभूमीश्वरैरपि ।
आर्यतारादिभिर्देव्यैः विद्याराज्ञीसहस्रकैः ।। ५ ।।

बोधिसत्त्वगणपिं, मेपिं झिगू बोधिसत्त्व भूमिया मालिक जुयाच्वंपिं बोधिसत्त्व महासत्त्वगणपिं नं बास यानाच्वन । श्री आर्यताराया नापं लोचना, मामकी, पाण्डला तारापिं व द्वलंद्वः विद्याराज्ञी धयापिं देवीपिं नं दयावंगु जुयाच्वन । अजाःपिं सकल देवीपिं उपस्थित जुयाच्वन ।

क्रोधराजगणैश्चान्यैर्हयग्रीवादिभिर्वृतः ।
सर्व सत्वहितोद्युक्ता भगवानवलोकितः ।। ६ ।।

क्रोधराजगण अर्थात् वज्रपाणि, खड्गपाणि, तर्किराज, महाबल, अचल, नीलदण्ड, विघ्नान्तक, यमान्तक, प्रज्ञान्तक, पद्मान्तक धइपिं झिम्ह क्रोधराजपिं व हयग्रीव भैरवपिंसं चाः हुलाच्वन । सकल प्राणीपिन्त हितसुख यायेगु कारणय् मैत्री करुणा तयाः उद्धार यायेगु कुतः यानाबिज्याःम्ह भगवान् आर्य अवलोकितेश्वर नं बिज्यानाच्वन ।

विजहार ततः श्रीमान् पद्मगर्भासने स्थितः ।
महता तपसायुक्तो मैत्र्या च कृपयान्वितः ।। ७ ।।

उगु अवस्थाय् श्रीमान् तथागत जुयाबिज्याःम्ह गौतम बुद्ध पोतलक पर्वतया मध्यभागय् पद्मगर्भ धइगु पलेस्वांया आसनय् विराजमान जुयाबिज्यात । अजाःबलय् वसपोल बुद्धं सकलयात मैत्री भावं स्वयाः दया तसे सकलयात सुदृष्टि स्वया बिज्यानाच्वन । अन पोतलक पर्वतय् तपस्या यानाच्वंपिं ऋषि मुनिगण दनावयाः बुद्धयात नमस्कार यानाः बुद्धयागु धर्मोपदेश न्यने धकाः इच्छा यानाच्वन ।

धर्मं दिदेश तस्यां स महत्यां देव पर्षदि ।
तत्रोपविष्टमागम्य वज्रपाणि महाबल ।। ८ ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy. Kathmandu Collection

अन अजाःगु तःधंगु देवसभाय् वसपोल बुद्ध बिज्याना: धर्मोपदेश बियाबिज्यात । वज्रपाणि महाबल अन बिज्याना: बुद्धया न्ह्यःने च्वनाच्वन ।

परम कृपयायुक्तो पपृच्छत्यवलोकितः ।
तस्करोरग सिंहाग्नि गजव्याघ्राम्बु संकटे ।। ९ ।।

वसपोल भगवान बुद्ध धर्मोपदेश बियेत अन छचाःख्यरं उपस्थित जुयाच्वंपिं सकल बोधिसत्त्वपिन्त स्वया: ऋद्धि महाबलं संयुक्त जुयाच्वंम्ह वज्रपाणि बोधिसत्त्वयात स्वया: दृष्टि तयाबिज्यात । अनंलि सम्बोधन यानाबिज्यात– हे अवलोकितेश्वर बोधिसत्त्व ! थ्व संसारय् तःधंगु च्यागू महाभय दु । खुँया भय, सर्पया भय, सिंहया भय, अग्निया भय, किसिया भय, धुँया भय, जलया भय, मलःया भय । अजाःगु महाभययागु संकटं प्राणीपिंसं दुःख सियाच्वन ।

सीदन्त्यमी मुने सत्वाः मग्नाः संसार सागरे ।
बद्धा संसारकैः पाशैः राग द्वेषतमोमयैः ।। १० ।।

वज्रपाणिं आज्ञा जुल– हे मुनि ! प्राणीगणपिं संसारया सागरय् भ्यातनालय् मग्न जुया: संसारया खिपतं चिका च्वनेमालीगु राग द्वेष मोहं अन्धकारय् लाइगु भयं संसारं तरय् मजुइगु बन्धनय् तःक्यना: दुःख कष्ट भोग यानाच्वन ।

मुच्यन्ते येन ते सत्वाश्च तन्मे ब्रूहि महामुने ।
एवमुक्ते जगन्नाथ स श्रीमानवलोकितः ।। ११ ।।

हे महामुनि ! अजाःपिं प्राणीगणपिन्त छु याःसा उद्धार जुइ ? अजाःपिन्त रक्षा यायेगु उपाय जिमित कनाबिज्याहुँ । हे जगन्नाथ श्रीमान् अवलोकितेश्वर ! प्राणीपिन्त रक्षा जुइगु उपाय कनाबिज्याहुँ धका: धयाच्वन ।

उवाच मधुरा वाणी वज्रपाणि प्रबोधने ।
शृणु गुह्यक राजेन्द्र अमिताभस्यतायिनः ।। १२ ।।

श्री भगवान् बुद्धं वज्रपाणि बोधिसत्त्वयात सम्बोधन याना: मधुरवाणी पिकया: आज्ञा जुयाबिज्यात– हे गुह्यक राजेन्द्र ! न्हापां छन्त बोध यायेत श्री

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अमिताभ तथागतं कनाबिज्याःगु याकनं हे दुःखं मुक्त जुइगु उपाय छन्त कनेत्यनागु खः । ध्यान तयाः न्यँ ।

प्रणिधान वशोत्पन्ना ममाज्ञां लोकमातरः ।
महाकरुणयोपेतां जगदुद्धरणोद्यताः ।। १३ ।।

जिगु प्रणिधानया वशं उत्पन्न जूगु जिगु उजनं संसारय् लोकया मां जुयाः बिज्याःम्हय्सिनं महाकरुणा तयाः जगत उद्धार यायेगु उद्यम यानाच्वंम्ह वसपोल श्री आर्यतारा खः ।

उदितादित्य संकाशाः पूर्णेन्दुवदन प्रभाः ।
भाषयन्तीति मां तारा सदेवासुर मानुषान् ।। १४ ।।

सर्गतय् सूर्य उदय जुइ थें उदय जुयाः पूर्ण चन्द्रमा उज्ज्वल जूगु थें ब्याक्क प्राणीया उपरय् करुणा तयाः श्री आर्यतारा सर्गतय् प्रकट जुयाबिज्यात । देवता असुर मनुष्य गणपिन्त वसपोल श्री आर्यतारां न्वंवाना बिज्यात ।

कम्पयन्ति त्रयो लोकान्त्रासयन् यक्ष राक्षसान् ।
नीलोत्पलकरां देवीं माभैः माभैरिति ब्रुबन् ।। १५ ।।

अजाःबलय् स्वर्ग मर्त्य पाताल स्वंगू लोकयात कम्पमान जुइक यक्ष राक्षसपिन्त नं त्रास जुइक भ्वखाय् ब्वःगु थें जुल । वँचुगु पलेस्वां धारण यानाबिज्याःम्ह वसपोल श्री आर्यतारां आज्ञा जुयाः "ग्यायेमते, ग्यायेमते" धयाबिज्यात ।

जगत संरक्षणार्थाय अहमुत्पादिता जिनैः ।
कान्तारे शस्त्रसंपाते नानाभय समाकुले ।। १६ ।।

जगतया प्राणीत रक्षा याये कारणय् बुद्धपिंसं जितः मन्त्रं प्रकट यानाक्यंगु खः । कान्तार जंगलय् वनेबलय्, शस्त्र वर्षा जुइबलय्, अनेक प्रकारया भय उत्पन्न जुयावइबलय्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

स्मरणादेव नामानि सत्वान् रक्षाम्यहं सदा ।
तारयिष्याम्यहं सत्वान् नानाभय महार्णवात् ।। १७ ।।

जिगु नां कयाः लुमंकेमात्रं सकल प्राणीपिन्त सदानं रक्षा यानाः तरय् यानाबिये । प्राणीपिन्त अनेक भय वइगु दु । संसारया समुद्रं जिं तरय् यानाबिये धकाः श्री आर्यतारां आज्ञा जुयाबिज्यात ।

तेन तारेति मां लोके गायन्ति मुनिपुङ्गवाः ।
कृताञ्जलिपुटो भूत्वा ततः सादर शादृसाः ।। १८ ।।

उकिया कारणं जितः थ्व लोकय् मुनिपिंसं तारा, आर्यतारा धकाः ल्हाः निपां बिन्ति यानाः सादर नां कयाः सेवा यानाच्वनीगु खः ।

ज्वलन्तो ह्यन्तरिक्षस्था इदं वचनमब्रवीत् ।
नामाष्टोत्तर शतं ब्रूहियत्पुरा कीर्तितं जिनैः ।। १९ ।।

अन्तरीक्षय् ज्वलित निभाःजः थें प्रकाश क्यनाः थ्व आज्ञा जुयाबिज्यात । न्हापा पूर्वकालय् बुद्धपिंसं थ्व सछि व च्यागू श्री आर्यतारायागु नाम सकलयात कनाबिज्यात। पूर्वकालय् बुद्धपिंसं नं तारायागु नाम कयाः कीर्तना यानाच्वनीगु खः ।

दशभूमीश्वरैनाथै र्बोधिसत्त्वैर्महर्द्धिकैः ।
सर्व पाप हरं पुण्यं मांगल्यं कीर्तिवर्द्धनम् ।। २० ।।

बोधिसत्त्वगणया मालिक दशभूमिया ईश्वर महर्द्धिकपिंसं नं वसपोल आर्यतारायात पुजा यानाच्वनीगु, पाठ यानाच्वनीगु खः । आर्यतारायागु अष्टोत्तर शतनाम पाठ यानागु पुण्यं सम्पूर्ण पाप मदया वनी । आपालं पुण्य लाभ जुइ । सदानं मंगल जुइ । यशकीर्ति लाभ जुइ ।

धन धान्यकरं चैव आरोग्यं पुष्टि वर्धनम् ।
आयु आरोग्य जनकं सर्वसत्वसुखा वहम् ।। २१ ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

धन धान्य लाभ जुइकाबी। आरोग्य लाभ जुइ। शरीर पुष्ट जुइ। आयु वढय् जुयाः निरोगी जुइ। सकल प्राणीपिन्त सुख कल्याण जुइगु श्री आर्यतारायागु आपालं गुण दु।

लक्ष्मी श्री स्थापकं चैव सर्वसत्व विवर्द्धनम् ।
मैत्रीमालम्व्य सत्वानां तत्कीर्तय महामुने ।। २२ ।।

सकल प्राणीपिन्त कल्याण जुइक धन लाभ जुइगु, लक्ष्मी वास च्वनीगु सकल सत्त्व प्राणीपिन्त सदानं कल्याण बृद्धि जुइगु खः। सकल प्राणीपिन्त मैत्री तयाः हे महामुनि ! थुकियागु अष्टोत्तर शत आर्यतारा नाम कनाबिज्याहुँ। थथे धकाः वज्रपाणि बोधिसत्त्वं बुद्धयाके प्रार्थना यात।

एवमुक्तेथ भगवान् प्रहसन् अवलोकितः ।
व्यवलोक्य दिशः सर्वान् मैत्री स्फुरणयादृशा ।। २३ ।।

पूर्वकालय् भगवान् अवलोकितेश्वरयात वज्रपाणि बोधिसत्त्वं प्रार्थना याःबलय् वसपोल अवलोकितेश्वर भगवान् मुसुहुं न्हिलाबिज्यात। मैत्री व करुणादृष्टि व्याक्कं दिशाय् स्वयाबिज्यात।

दक्षिणं करमुद्धृत्य पुण्य लक्षणमण्डितम् ।
तमुवाच महाप्राज्ञः साधु साधु महातप ।। २४ ।।

वसपोल भगवान् बुद्धया लक्षणं संयुक्तगु जःगु ल्हाः थकयाः वज्रपाणियात स्वयाः उजं दयेकाबिज्यात, हे महाप्राज्ञ ! हे महातप ! छ साधु साधु खः।

नामान् श्रृणु महाभाग सर्वसत्वैक वत्सल ।
यानि संकीर्त्य मनुजाः सम्यक्तेस्युः धनेश्वराः ।। २५ ।।

हे महाभाग ! छ सकल प्राणीया छम्ह वत्सल जुयाच्वंम्ह खः। हे वज्रपाणि ! छ साधु खः। छं न्यँ। गुम्ह मनुष्यं न्हिथं धनेश्वरा श्री आर्यतारायागु अष्टोत्तर शतनाम कीर्तना यानाः पाठ यानाच्वनी, वयात आपालं पुण्य संभार लाभ जुइ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सर्वव्याधिविनिर्मुक्ताः सर्वैश्वर्यगुणान्विताः ।
अकालमृत्यु निर्दग्धाः च्युता यान्ति सुखावतीम् ।। २६ ।।

ब्याक्क ल्वचं मुक्त जुइ । ब्याक्क ऐश्वर्य गुणं युक्त जुइ । अकाल मृत्यु जुइ मखु । अकाल मृत्यु जुइगु ल्वय् जुइ मखु । अन्तिम कालय् सुखावती भुवनय् बास जुयाः बराबर जन्म मरण जुइ मखु ।

तान्यहं सं प्रवक्ष्यामि देवसंघाः श्रृणोथ मे ।
अनुमोदे भवेतद् वा भविष्यध्वं मुनिर्वृताः ।। २७ ।।

हे देवगणपिं ! थुजाःगु श्री आर्यतारायागु अष्टोत्तर शतनाम जिं छिमित कने, बांलाक मन तयाः न्यँ । थ्वयात छिमिसं अनुमोदन यानाच्वँ । थुजाःगु आर्यतारायागु अष्टोत्तर शतनाम अनुमोदन यानाः अथे न्हिथं पाठ यानाच्वन धाःसा भविष्यय् छिमित निर्वाण जुया वनेदइगु बोधिज्ञान लाभ जुइ ।

पोतलक पर्वतय् श्री आर्यतारा भगवतीं सकलयात दर्शन बियाः "ग्याये मते" धकाः उजं जुयाबिज्यात । भगवान बुद्धं सकलयात उपयोगी जुइगु थ्व प्रतिवचन गाथा उजं जुयाबिज्यात ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

।। २ ।।

श्री आर्यताराया धारणी, स्तोत्र व मन्त्र

【क】 श्री आर्यताराया धारणी पाठ यायेगु थुगुकथं खः

ॐ नमः श्री आर्यतारायै
ॐ लोचने सुलोचने तारे तारोद्भवे ।।
सर्व सत्वानुकम्पिनी सर्वसत्वोत्तारिणी ।।
सहस्र भुजे सहस्रनेत्रे ॐ नमो भगवते ।।
अवलोकय २ मां सर्व सत्वानां च हुं फट् स्वाहा ।।
ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।।
ॐ शुद्धे विशुद्धे सुगतात्मजे मैत्री हृदये निर्मले श्यामे श्याम रूपे महाप्राज्ञे
प्रवर भूषिते ।।

【ख】 ताराशतनाम : (आर्यताराया १०८ नां)

नमः श्री आर्यतारायै
ॐ अपराजिता महारौद्री विश्वरूपी महाबला ।
ॐ कल्पाग्नि महातेजा लोकधात्री महायशाः ।।
सरस्वती विशालाक्षी प्रज्ञाश्री बुद्धिबर्द्धनी ।
धृतिदा पुष्टिदा स्वाहा ॐकारा कामरूपिणी ।।
सर्वसत्वहितो युक्ता संग्रामे तारणी जया ।
प्रज्ञापारमिता देवी आर्यतारा मनोरमा ।।
दुन्दुभि शंखिनी पूर्णा विद्याराज्ञी प्रियंवदा ।
चन्द्रानना महागौरी अजिता पीतवाससा ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

महामाया महाश्वेता महाबला पराक्रमा ।
महारौद्री महाचण्डी दुष्टसत्वनिसूदनी ।।
प्रशान्ता शान्तरूपा च विजया ज्वलनप्रभा ।
विद्युन्माली ध्वजी खड्गी चक्री चापद्युतायुधा ।।
जम्भनी स्तम्भनी काली कालरात्री निशाचरी ।
रक्षणी मोहनी शान्ता कान्तारी द्राविनी शुभा ।।
ब्राह्मणी वेदमाता च गुह्या च गुह्यवासिनी ।
मांगल्या शांकरी शौम्या जातवेदा मनोजवा ।।
कापालिनी महावेगा संध्या सत्या पराजिता ।
सार्थवाह कृपा दृष्टी नष्टमार्गा प्रदर्शिनी ।।
वरदा शासिनी शास्त्री स्त्रीरूपामित विक्रमा ।
शवरी योगिनी सिद्धा चण्डाली चामृता ध्रुवा ।।
धन्या पुण्या महाभागा शुभगा प्रियदर्शना ।
कृतान्त त्रासनी भीमा उग्राउग्र पराक्रमा ।।
जगदेकहितोद्युक्ता शरण्या भक्तवत्सला ।
वागीश्वरी शिवा सूक्ष्मा नृत्या सर्वत्र चानुगा ।।
सर्वार्थसाधनी भद्रा गोस्त्री धात्री धनंददा ।
अभया गौतमी प्रोक्ता श्रीमत् लोकेश्वरात्मजा ।।
तारा नाम गुण्यनन्ता सर्वाशापरिपूरिणी ।
ॐ तारे कृपाबलम्विनी सर्वार्थसाधनी स्वाहा ।।

ताराशतनाम स्तोत्रय्च्वंगु श्री आर्यताराया सछि व च्यागू नांया अर्थ तन्त्रकथं थथे कनातःगु दु :

१. ॐ अपराजिता — अपराजिता रूप कयाः मंजुवज्रमण्डलय् च्वनाबिज्याःम्ह । गुबलें जया, विजया, पराजिता रूप कयाः भक्तजनपिन्त उद्धार यानाबिज्याइम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

२.	महारौद्री	भयंकरम्ह भीम भगवती रूप कयाः विघ्न जूगुयात शान्त यानाबिज्याइम्ह ।
३.	विश्वरूपी	संसारयात त्वःपुइक तःधिकःगु रूप कयाः मार धर्म मदयेकाः सकलयात कल्याण जुइगु रूप कयाच्वंम्ह ।
४.	महाबला	आपालं पराक्रम दुम्ह महाबला रूप कयाच्वंम्ह ।
५.	ॐ कल्पाग्नि	ॐ कार कल्पाग्नि भगवती रूप कयाः भक्तजनपिन्त कल्याण जुइकाबिज्याइम्ह ।
६.	महातेजा	उज्ज्वल ज्योति तेज प्रकाश यानाः अज्ञानया अन्धकार मदयेकाः ज्ञानया रश्मि क्यनाबिज्याइम्ह ।
७.	लोकधात्री	सकल प्राणीया माता जुयाबिज्याःम्ह ।
८.	महायशा	संसारय् यशकीर्ति प्रख्यात जुंयाबिज्याःम्ह । आपालं प्राणीपिन्त उद्धार यानाबिज्याःम्ह, महायशा धइगु नाम जुयाबिज्याःम्ह ।
९.	सरस्वती	सरस्वती रूप कयाः भक्तजनपिन्त विद्वान यानाबिज्याःम्ह ।
१०.	विशालाक्षी	सकतां खनीगु दिव्यचक्षु दुम्ह ।
११.	प्रज्ञाश्री	प्रज्ञापारमितायागु ज्ञानं विभूषित जूम्ह ।
१२.	बुद्धिवर्द्धनी	भक्तजनपिन्त बुद्धिमान जुइकाबिज्याःम्ह ।
१३.	धृतिदा	फुक शास्त्र धारण यायेफइगु बुद्धि स्मृति बियाबिज्याःम्ह ।
१४.	पुष्टिदा	पुष्ट जूगु लक्षणं युक्त जुयाबिज्याःम्ह । अर्थात् सम्पूर्ण विद्यां पुष्ट (पारंगत) जुइगु सिद्धि वरदान बियाबिज्याइम्ह ।
१५.	स्वाहा	**स्व हुंआ हुंका हुंस्वाहा** मन्त्रयागु मन्त्र स्वरूप जुयाबिज्याःम्ह ।
१६.	ॐ कारा	ॐ या मन्त्रय् च्वनाबिज्याःम्ह । **ॐ धृतिदा पुष्टिदा स्वाहा** धइगु आर्यतारायागु मन्त्र दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

		थ्व मन्त्र जप यायेगु नियम कनातःगु दु ।
१७.	कामरूपिणी	बोधिज्ञान लाभ यायेगु कामना यानाच्वंम्ह ।
१८.	सर्वसत्त्वहितोयुक्ता	सकल प्राणीपिन्त हित सुख जुइगु समाधि योगय् च्वनाच्वंम्ह ।
१९.	संग्रामे तारणी जया	संग्राम जुइबलय् नां काये मात्रं विजय जुइकाः तारणी धइगु नां जुयाबिज्याःम्ह । अर्थात् संग्राम जुइबलय् हे तारणी धकाः नाम काये मात्रं जय जुइका बीम्ह ।
२०.	प्रज्ञापारमिता देवी	प्रज्ञापारमिता देवी धइगु नं नाम जुयाच्वंम्ह । अर्थात् प्रज्ञापारमिता थें जाःम्ह ।
२१.	आर्यतारा	आर्यतारा जुयाः प्राणीपिन्त तरय् यानाच्वंम्ह ।
२२.	मनोरमा	सुइनिता लक्षणं युक्त जुइक अतिकं बांलाःम्ह ।
२३.	दुन्दुभी	दुन्दुभी बाजाया सः थें थीगु स्वर जुयाच्वंम्ह ।
२४.	शंखिनी	गबलें शंखिनी रूप कयाच्वनीम्ह ।
२५.	पूर्णा	सुइनिता लक्षणं पूर्णम्ह ।
२६.	विद्याराज्ञी	विद्याया अधिपति जुयाच्वंम्ह ।
२७.	प्रियंवदा	प्रियंवदा धइगु नां जुयाः सकल भक्तजनया ययेका च्वंम्ह ।
२८.	चन्द्रानना	चन्द्रमा थें चाकलानाः सुन्दर जुयाः स्वस्वं मगाःगु ख्वाः जूम्ह ।
२९.	महागौरी	यचुसे तुयुगु वर्णम्ह ।
३०.	अजिता	अजिता धइम्ह भगवती जुयाः मंजुवज्र मण्डलय् च्वनाः पूज्य जुयाच्वंम्ह ।
३१.	पीतवाससा	म्हासुगु पीताम्बर वस्त्रं पुनाः भिक्षुणी थें जुयाच्वनीम्ह ।
३२.	महामाया	महामाया भगवती जुयाः भक्तजनपिन्त दया तयाच्वनीम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

३३.	महाश्वेता	तुयूगु वर्ण थें जुयाः नं महाश्वेता धइगु नां जुयाच्वंम्ह ।
३४.	महाबल पराक्रमा	अतिकं बल वीर्य पराक्रम दुम्ह ।
३५.	महारौद्री	महारौद्री धइम्ह भगवती जुयाः दुष्टपिन्त ख्यानाच्वंम्ह ।
३६.	महाचण्डी	महाचण्डी भगवती रूप कयाः दैत्य संहार याःम्ह ।
३७.	दुष्टसत्त्वनिसूदनी	दुष्ट मूर्खपिन्त त्रास बियाः बुद्ध धर्मय् दुथ्याका ब्यूम्ह ।
३८.	प्रशान्ता	गुबलें अतिकं शान्तम्ह जुयाः दर्शन बीम्ह ।
३९.	शान्तरूपा	गुबलें शान्तगु रूपं दर्शन बियाः उद्धार यानाब्यूम्ह ।
४०.	विजया	विजया धइम्ह भगवती रूप कयाः छम्ह बिस्युंवंम्ह जुजुयात उद्धार यानाः पुनः राज्य लाभ जुइकाब्यूम्ह । थुकियागु बाखं दु ।
४१.	ज्वलनप्रभा	छ्वयाच्वंगु मि थें उज्ज्वलगु रश्मि प्रकाश यानाः प्रभास्वर तेज पिकयाच्वंम्ह ।
४२.	विद्युन्माली	चाकलाःगु तेजमाला धारण यानाः पल्पसा त्वःगु थें जः क्यनाच्वनीम्ह ।
४३.	ध्वजी	मन्त्र लिखित ध्वजा ब्वयेकाः विघ्न मदयेकाब्यूम्ह ।
४४.	खड्गी	ज्ञानरूपी खड्ग ज्वनाच्वंम्ह ।
४५.	चक्री	पाप छेदन याइगु चक्र ज्वनाच्वंम्ह ।
४६.	चापद्युता	चाप धइगु च आप खः । लः माली बलय् जल वर्षा यानाबीगु । द्युता धइगु अन्धकार जूगुयात मतं क्यनाबीगु यानाः दुखित प्राणीपिन्त उद्धार यानाब्यूम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

४७.	युधा	देव-दैत्य संग्रामय् इन्द्रं आर्यतारा स्मरण याःबलय् दैत्यपिन्त परास्त याःम्ह जुयाः वसपोल आर्यतारायात युधा धाःगु खः ।
४८.	जम्भनी	जम्भनी भगवती रूप कयाः दुष्ट मारपिन्त हा हा धकाः वांखायाः ख्यानाच्वंम्ह ।
४९.	स्तम्भनी	अन्याय यानाः दुःख बीपिं दुष्टपिन्त दुष्टमन नायेकाः त्रास बियाच्वनीम्ह ।
५०.	काली	काली रूप कयाः दैत्य संहार यानाः देशय् शान्त जुइका ब्यूम्ह ।
५१.	कालरात्री	कालरात्री रूप कयाः राक्षस राक्षसीपिन्त बुद्ध धर्मय् तयाब्यूम्ह ।
५२.	निशाचरी	सर्गतय् चान्हय् चाःहुलाः सेवा यानाच्वंपिं भक्तजनपिन्त दर्शन ब्यूवइम्ह । दर्शन बियाः मनं तुनागु इच्छा पूर्ण यानाबीम्ह ।
५३.	रक्षणी	अष्टोत्तरशत तारानाम कयाः पाठ पुजा यानाच्वंपिन्त रक्षा यानाबीम्ह ।
५४.	मोहिनी	मोहिनी भगवती रूप कयाः प्राणीपिन्त धर्म यायेगु मोह लगय् जुइकाः संसारं तरय् यानाबीम्ह ।
५५.	शान्ता	क्रोध स्वभावयापिन्त मन शान्त जुइगु ज्ञान बीम्ह ।
५६.	कान्तारी	दुःखी प्राणीपिंसं तारा नाम कयाः भक्त जुयाच्वंपिन्त पंचरश्मिं खयेकाः दर्शन बियाः उद्धार यानाब्यूम्ह ।
५७.	द्राविनी	भक्तजनपिनिगु क्लेश मन नायेकाः धर्मचित्त जुइकाबीम्ह ।
५८.	शुभा	भक्तजन प्राणीपिन्त सदां नं कल्याण जुइका बीम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

५९.	ब्राह्मणी	ब्राह्मणी रूप कयाः उपदेश बियाः न्हापाया ब्राह्मण महिलापिंसं बुद्धधर्म पालन यानाः लिपा मिजं जुयाः जन्म कयाः बुद्ध जुयावंगु धर्मोपदेश बियाः हर्ष जूगुलिं प्रणिधान यानाः उपिं ब्राह्मण महिला लिपा कनकमुनि बुद्ध जूवःगु कनाबिज्यात ।
६०.	वेदमाता	पूर्व कालय् वेदमाता जुयाः धर्मोपदेश ब्यूम्ह । धर्ममाता नं धायेगु याः ।
६१.	गुह्या	गुह्यगु ज्ञानया माता जुयाच्वंम्ह ।
६२.	गुह्यवासिनी	गुह्यज्ञानय् च्वनाच्वंम्ह । वज्रयानय् च्वंम्ह ।
६३.	मांगल्या	भक्तजनपिन्त सदानं कल्याण जुइका बीम्ह ।
६४.	शांकरी	शांकरी धइगु महाप्रतिसरायागु नाम । महाप्रतिसरा भगवती जुयाः भक्तजनपिन्त रोग शोक मदयेका ब्यूम्ह ।
६५.	शौम्या	स्वभाव शुद्ध जुइगु ज्ञानय् तयाब्यूम्ह ।
६६.	जातवेदा	ज्वलनो जातवेदा– वेदय् कनातःगु थें मियागु ज्वाला तेज पिकयाः अग्नि देवता थें जुयाक्यनीम्ह । (ज्वलनो जातवेदास्तनूनपात् इति अमर कोशः ।)
६७.	मनोजवा	भक्तजनपिन्त मनोरथ कामना पूर्ण याइम्ह ।
६८.	कापालिनी	अकाल मृत्यु मजुइका बीम्ह ।
६९.	महावेगा	बोधिचित्त च्यूत मजुइक अवधूति नाडीयागु वेगं मेगु फुक नाडीयात स्थिर यानातयेगु महावेगज्ञान बीम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

७०.	सन्ध्या	(सन्ध्याभ्र सूर्य रेखाश्च-) सन्ध्याकालय् सूर्ययागु सिन्दूर वर्ण तेज पिकयाः नं क्यनीम्ह । सन्ध्या कालया सिन्दूर वर्ण थें व वज्रयोगिनी थें जाःम्ह ।
७१.	सत्या	परमार्थ सत्यय् च्वनाबिज्याःम्ह ।
७२.	पराजिता	भगवती रूप कयाः धर्मय् मार वइपिन्त त्रास बियाच्वंम्ह ।
७३.	सार्थवाह कृपादृष्टि	गथे सिंहसार्थवाहयात रक्षा यानाब्यू थें नाम काये मात्रं रक्षा यानाबीम्ह ।
७४.	नष्टमार्गप्रदर्शिनी	ज्ञानयागु मार्ग मखंपिन्त धर्मया लँ क्यनाबीम्ह ।
७५.	वरदा	अभय वरदान बीम्ह ।
७६.	शासिनी	धर्मया शासनय् तइम्ह ।
७७.	शास्त्री	आपालं धर्मया शास्त्र स्यूम्ह ।
७८.	स्त्रीरूपा	पद्मिनी, शंखिनी, चित्रिनी, हस्तिनी स्त्री रूप जुयाक्यनीम्ह ।
७९.	मितविक्रमा	सुयाके नं मदुगु पराक्रम दुम्ह ।
८०.	शबरी	पर्णशबरीतारा रूप कयाः बुद्धयात भूतकाल, भविष्यकाल, वर्तमानकालयागु ज्ञान न्यंका च्वनीम्ह ।
८१.	योगिनी	वज्रयोगिनी जुयाक्यनीम्ह ।
८२.	सिद्धा	तपश्वी सिद्धा जुयाः दर्शन बीम्ह ।
८३.	चण्डाली	चण्डाली योग समाधि योगय् च्वनाच्वंम्ह ।
८४.	अमृता	तारा लुमंकाच्वंम्ह रोगीयात अमृत वासः बियाः निरोगी यानाबीम्ह ।
८५.	ध्रुवा	ज्या सफल मजुयाः दुःख ताःपिंसं वसपोल आर्यतारा नाम काये मात्रं याकनं ज्या सफल जुइका बीम्ह ।
८६.	धन्या	देवता सकलसिनं धन्य प्रशंसा याका च्वंम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

८७. पुण्या — धर्मया शरीर जुयाच्वंम्ह । पुण्यसंभार लाभ जुइका बीम्ह ।

८८. महाभागा — भक्तजनपिन्त अतिकं ऐश्वर्य सुख लाभ जुइका बीम्ह ।

८९. शुभगा — सर्वत्र शुभकार्य चूलाका बीम्ह ।

९०. प्रियदर्शना — मन आनन्द जुइक दर्शन बीम्ह ।

९१. कृतान्त त्रासनी — धर्मय् विघ्न याःवइपिन्त त्रास बियाच्वनीम्ह ।

९२. भीमा — कुविद्या लगय् यानाः दुःख ब्यूपिन्त ग्यानापुगु रूपं त्रास बियाः कुविद्या लगय् मजुइका बीम्ह ।

९३. उग्रा — दुष्टपिंसं दुःख बीबलय् वसपोल तारा नाम काये मात्रं दुष्टपिन्त ख्यानाछ्वइम्ह ।

९४. उग्रपराक्रमा — अतिकं पराक्रम दुम्ह ।

९५. जगतएकहितोयुक्ता — जगतय् वसपोल आर्यतारा छम्ह अतिकं हितकारी कल्याणदायक जुयाच्वंम्ह ।

९६. शरण्या — शरण वःपिन्त शरण बियाः उद्धार यानाच्वंम्ह ।

९७. भक्तवत्सला — भक्तजनपिन्त काय्मचा थें प्रतिपाल यानाच्वनीम्ह ।

९८. वागीश्वरी — वाणी वचनया सिद्धि बीम्ह ईश्वरी जुयाच्वंम्ह ।

९९. शिवा — भक्तजनपिन्त सदानं कल्याण जुइका बीम्ह ।

१००. सूक्ष्मा — सूक्ष्म अणु समान सूक्ष्म तत्त्वं सर्वव्यापक जुया नं च्वनीम्ह ।

१०१. नित्या — चिरस्थायी शाश्वत निरन्तर अपरिहार्य जूम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१०२. सर्वत्र चानुगा	स्वर्ग, मर्त्य, पातालय् सकभनं चाःहुलाः भक्तजनपिन्त दुःख जुइबलय् आर्यतारा नाम काःपिन्त रक्षा याइम्ह ।
१०३. सर्वार्थसाधनी	भक्तजनपिन्त धर्म, अर्थ, काम, मोक्ष चतुर्वर्ग फल लाभ जुइका बीम्ह ।
१०४. भद्रा	आदौ कल्याणं, मध्ये कल्याणं, अन्ते कल्याण जुइकाबीम्ह भद्रा धइगु नाम जुयाच्वंम्ह ।
१०५. गोस्त्री	गो धइगु थ्व पृथिवीलय् साधारण स्त्री रूप कयाः भक्तजनपिन्त दर्शन बीम्ह ।
१०६. धात्री	भक्तजनपिनि मां जुयाच्वंम्ह ।
१०७. धनंददा	धन लाभ जुइका बीम्ह ।
१०८. अभयागौतमी	भय मदुम्ह गौतमीया रूप कयाबिज्याःम्ह ।

प्रोक्ता श्रीमत् लोकेश्वरात्मजाः
तारा नाम गुणानन्ता सर्वाशापरि पूरिणी
ॐ तारे कृपावलम्विनी सर्वार्थ साधनी स्वाहा ।

थुकथं आर्यतारायागु १०८ नांया प्रशंसा यानातःगु बुद्धं कनाबिज्याःगु खः । श्रीमान लोकेश्वरात्मजपिन्सं वसपोल आर्यतारायाा १०८ नाम अनन्त गुण दु, सम्पूर्ण आशा पूर्ण यानाबीम्ह हे ॐ तारे दया कृपा तयाबिज्याःम्ह सम्पूर्ण अर्थ साधन यानाबिज्याःम्ह स्वहुं आहुं हाहुं स्वाहा मन्त्र स्वरूप जुयाबिज्याःम्ह ।

नामाष्टोत्तर शतं कीर्ति तं हितकाम्यया ।
रहस्यं अद्भूतगुह्यं देवनामपि दुर्लभं ।।
सौभाग्य भाग्य करणं सर्वकिल्विष नाशनम् ।

अर्थ– थुलि.१०८ नाम कीर्ति प्रकाश जूम्ह, प्राणीपिन्त हित सुख बियाबिज्याःम्ह, भाग्यमानी जुइकाबिज्याःम्ह, अतिकं हे आश्चर्य जुइक दुर्लभ भाव क्यनाबिज्याःम्ह, प्राणीपिन्त सम्पूर्ण पाप मदयेकाः पुण्यया शरीर जुइका बिज्यानाच्वंम्ह खः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सर्वब्याधि प्रशमनं सर्वसत्व सुखावहम् ।।
त्रिकाले यः पठेत् धीमान् शुचि स्नान समाहितः ।
अचिरेणैवकालेन राज्यश्रियं अवाप्नुयात् ।।

अर्थ– सम्पूर्ण रोग शान्त जुइकाः सकल प्राणीपिन्त सुख आनन्द जुइकाच्वंम्ह खः । सुथय्, न्हिनय्, बहनी गुम्हसिनं पाठ यानाच्वनी, बुद्धिमानपिन्सं शुचि नियम यानाः, स्नान यानाः पाठपुजा यानाच्वनी, उम्हयात जुजुया राज्यसुख लाभ जुइ । दुःखीम्ह, दरिद्रम्ह जूसा धनी, सुखी धनवान जुइ । अतः नित्य सेवा यायेमाल ।

जडोभवेत् महाप्राज्ञो मेधावी नात्र संशयः ।
बन्धनात् मुच्यतेबन्धो व्यवहारे जयो भवेत् ।।
शत्रवो मित्रतायन्ति श्रृङ्गिनाश्चापि दंष्ट्रिणः ।
संग्रामे संकटे दूर्गे नानाभय समाकुले ।।

अर्थ– मूर्ख पाकःम्ह जूसा महाप्राज्ञ ज्ञानी बुद्धिमान जुइका बी । थुकी शंका कया च्वने म्वाः । बन्धनं मुक्त जुइ । कैदं छुटय् जुइ । व्यवहारय् नं जय जुइ । शत्रुत मित्र जूवइ । न्यकू दुपिं, धँवा दुपिन्सं छुं नं याइमखु । संग्रामय् संकटकालय् लँय् वनेबलय् अनेक भय वइबलय् तारा नाम काये मात्रं भय मदयावनी ।

स्मरणा देव नामानि सर्वभयान्यपोहति ।
नाकाल मृत्यु भवति प्राप्नुयात् विपुलं यशः ।।

अर्थ– अनेक भय न्ह्यःने वइबलय् वसपोल आर्यतारा नाम काये मात्रं सम्पूर्ण भय सहजं मदयाः आनन्द जुइ । अकाल मृत्यु जुइमखु । अतिकं यश कीर्ति लाभ जुइ ।

मानुषं सफलं जन्म तस्यैकस्य महात्मनः ।
यस्त्विदंप्रातरूत्थाय मानवः कीर्तियिष्यति ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अर्थ– आर्यतारा पाठ यानाच्वंम्ह थ्व छगू मनुष्य जन्मय् महात्मा जुयाः जन्म सार जुइ । गुम्हय्सिनं सुथय् दनाः थुगु तारायागु कीर्तना सेवा याइ, व मनुष्यया जन्म सार जुइ ।

सदीर्घकालं आयुष्मान् श्रिया च लभते नरः ।
देवा नागास्तथा यक्षा गन्धर्वाकटपूटनाः ।।
पिशाचा राक्षसीभूता मातरो रौद्र चेतसोः ।
डाकिन्योस्ताडका प्रेतोः स्कन्दोन्मादा महांग्रहाः ।।
छायापस्मारका श्चैव येच काखोर्दकादयः ।
वेतालाश्चिच्चका प्रेता ये चान्या दुष्ट चेतसाः ।।
छायामपि न लंघन्ति किं पुनःतस्य विग्रहः ।
दुष्ट सत्त्वा न बाधन्ते ब्याधयो नाक्रमन्ति च ।।

अर्थ– ताःकालं तकं कल्याण जुइ । उत्तम ऐश्वर्य लाभ जुइ । देव, नाग, यक्ष, गन्धर्व, कटपूटना, पिशाच, राक्षस, भूत प्रेत, मातृका, डाकिनी, बोक्सी, अस्तारक, स्कन्द, उन्माद वँय् चाइगु ल्वय्, छाया अपस्मार तिलय् वइगु, कुविद्या प्रयोग याइगु, वेताल, दुष्ट पंछितय्गु विग्रह, दुष्ट चित्तं दुःख बीगु, दुष्ट गणतय्सं दुःख बीफइ मखु । हानं ल्वय् जुइगु, ल्वचं आक्रमण याये फइ मखु ।

देवासुरमपि संग्रामे अनुभवन्ति महार्द्धिकाः ।
भोग्यैश्वर्यगुणैर्युक्ताः पुत्र पौत्र विवर्द्धते ।।

अर्थ– देव, दैत्य व मनुष्यया लडाई जुइबलय् व महार्द्धिकपिन्सं लडाई याःवइबलय् दया तयाः रक्षा यानातइ । सुख भोगी जुइ । ऐश्वर्य लाभ जुइ । काय्छय्पिंसं सुख वृद्धि यानाः बिचाः यानातइ ।

जातिस्मरो भवेत् धीमान् कुलीनः प्रिय दर्शनः ।
प्रीतिमान्स महावाग्मी सर्वशास्त्र विशारद् ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अर्थ– न्हापाया जन्मयागु खँ लुमंके फइ । बुद्धिमान कुलीन, कुल स्थिर जुइगु, सकलया साप यःम्ह जुयाः प्रीतिमान जुइ । महावाग्मी खँ सःम्ह, सम्पूर्ण धर्म शास्त्रय् विद्वान जुयाः, विशारद पण्डित जुयाः कल्याण जुइ ।

कल्याणमित्र संसेव्य बोधिचित्त विभूषितः ।
सदा विरहितो बुद्धैः यत्रयत्रोपपद्यते ।।
तत्र तत्र सर्वबुद्धैः रक्षयिष्यन्ति सर्वदा ।।

अर्थ– कल्याण मित्रपिन्त सेवा यानाः च्वनेदइगु बोधिचित्तं विभूषित जूम्ह जुयाच्वनी । गन गन उत्पन्न जूवनी, अन अन हे सदानं बुद्धपिंसं सुदृष्टि स्वया च्वनीगुलिं रक्षा जुयाच्वनीगु जुल ॥

इति श्रीमत् आर्यतारा नामाष्टोत्तर शतकं बुद्धभाषितं समाप्तम् ।।

【ग】 तारातन्त्रय् १०८ तारापिन्त नमस्कार यानातःगु थथे दु–

१. श्री आर्यतारायै नमः ।
२. श्री महोत्तरीतारायै नमः ।
३. श्री प्रसन्नतारायै नमः ।
४. श्री शीतांगतारायै नमः ।
५. श्री वज्रतारायै नमः ।
६. श्री महाचित्ततारायै नमः ।
७. श्री मृत्युवंचनीतारायै नमः ।
८. श्री शुक्रतारायै नमः ।
९. श्री जांगुलीतारायै नमः ।
१०. श्री धनन्दतारायै नमः ।
११. श्री महातारायै नमः ।
१२. श्री शुक्लैकजटीतारायै नमः ।
१३. श्री लोचनीतारायै नमः ।
१४. श्री मामकीतारायै नमः ।
१५. श्री पाण्डलातारायै नमः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१६. श्री कमलातारायै नमः ।
१७. श्री भृकुटीतारायै नमः ।
१८. श्री पुष्पतारायै नमः ।
१९. श्री धूपतारायै नमः ।
२०. श्री दीपतारायै नमः ।
२१. श्री गन्धतारायै नमः ।
२२. श्री रसतारायै नमः ।
२३. श्री सप्तलोचनीतारायै नमः ।
२४. श्री नीलतारायै नमः ।
२५. श्री पीततारायै नमः ।
२६. श्री रक्ततारायै नमः ।
२७. श्री श्यामतारायै नमः ।
२८. श्री धुम्रतारायै नमः ।
२९. श्री विचित्रतारायै नमः ।
३०. श्री दिव्यतारायै नमः ।
३१. श्री सुमंगलतारायै नमः ।
३२. श्री उष्णीषतारायै नमः ।
३३. श्री सिद्धिलोचनीतारायै नमः ।
३४. श्री ध्वजतारायै नमः ।
३५. श्री एकजटीतारायै नमः ।
३६. श्री योगतारायै नमः ।
३७. श्री विमलातारायै नमः ।
३८. श्री नीलोत्पलतारायै नमः ।
३९. श्री भुवनतारायै नमः ।
४०. श्री चन्द्रसूर्यतारायै नमः ।
४१. श्री अमृततारायै नमः ।
४२. श्री वरुणतारायै नमः ।
४३. श्री अवरणतारायै नमः ।
४४. श्री क्रान्तमतीतारायै नमः ।
४५. श्री मुखेन्द्रमतीतारायै नमः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

४६. श्री पुष्पमतीतारायै नमः ।
४७. श्री अन्नमतीतारायै नमः ।
४८. श्री रत्नमंजरीतारायै नमः ।
४९. श्री स्कन्धतारायै नमः ।
५०. श्री ज्ञानमतीतारायै नमः ।
५१. श्री सुरूपतारायै नमः ।
५२. श्री रागतारायै नमः ।
५३. श्री द्वेषतारायै नमः ।
५५. श्री लक्ष्मीतारायै नमः ।
५४. श्री मोहतारायै नमः ।
५६. श्री ध्यानतारायै नमः ।
५७. श्री सरस्वतीतारायै नमः ।
५८. श्री प्रचण्डतारायै नमः ।
५९. श्री चन्द्रमतीतारायै नमः ।
६०. श्री मोक्षमतीतारायै नमः ।
६१. श्री भयंकरीतारायै नमः ।
६२. श्री अभयंकरीतारायै नमः ।
६३. श्री वीणातारायै नमः ।
६४. श्री वज्रहुंकारतारायै नमः ।
६५. श्री लोकार्थतारायै नमः ।
६६. श्री मनोहरतारायै नमः ।
६७. श्री रूपतारायै नमः ।
६८. श्री बीजतारायै नमः ।
६९. श्री सुगन्धतारायै नमः ।
७०. श्री शान्ततारायै नमः ।
७१. श्री हयग्रीवतारायै नमः ।
७२. श्री रक्ताचक्रतारायै नमः ।
७३. श्री आकाशतारायै नमः ।
७४. श्री सर्वसुन्दरीतारायै नमः ।
७५. श्री सिद्धान्ततारायै नमः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

७६. श्री रक्ताक्षतारायै नमः ।
७७. श्री महाकारुणिकतारायै नमः ।
७८. श्री घण्टतारायै नमः ।
७९. श्री जन्मतारायै नमः ।
८०. श्री रोगप्रशमनतारायै नमः ।
८१. श्री प्रणवतारायै नमः ।
८२. श्री अवरणतारायै नमः ।
८३. श्री पृथिवीतारायै नमः ।
८४. श्री अरुणतारायै नमः ।
८५. श्री बुद्धशक्तितारायै नमः ।
८६. श्री धर्मतारायै नमः ।
८७. श्री स्वर्गतारायै नमः ।
८८. श्री छत्रतारायै नमः ।
८९. श्री ध्वजपटाकतारायै नमः ।
९०. श्री ह्रीं भक्ततारायै नमः ।
९१. श्री सुलोचनीतारायै नमः ।
९२. श्री पद्मनृत्येश्वरतारायै नमः ।
९३. श्री व्यंजनतारायै नमः ।
९४. श्री हास्यतारायै नमः ।
९५. श्री लास्यतारायै नमः ।
९६. श्री रसरंगतारायै नमः ।
९७. श्री सुमंगललतातारायै नमः ।
९८. श्री महामंगलतारायै नमः ।
९९. श्री सम्पूर्णतारायै नमः ।
१००. श्री दीपराजतारायै नमः ।
१०१. श्री वंशतारायै नमः ।
१०२. श्री वज्रवैरोचनीतारायै नमः ।
१०३. श्री वज्रमामकीतारायै नमः ।
१०४. श्री वज्रपाण्डलातारायै नमः ।
१०५. श्री लोकवश्यंकरीतारायै नमः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१०६. श्री सर्वदुःखतारणीतारायै नमः ।
१०७. श्री भीष्मतारायै नमः ।
१०८. श्री सकलमंगलतारायै नमः ।

【घ】 श्री आर्यतारा एकविंशति स्तोत्र

नमो भगवत्यै आर्यतारायै

नमस्तारे तुरे वीरे तुत्तारे भयनाशिनी ।
तुरे सर्वार्थदे तारे स्वाहाकारे नमो ऽ स्तुते ।।

नमस्तारे तुरे वीरे क्षण द्युति निवेक्षणे ।।
त्रैलोक्यनाथ वक्त्राक्षे विकसत् कुशलोद्भवे ।। १ ।।
नमः सुरशरच्चन्द्रे समःपूर्ण कमलानने ।।
तारे सहस्रनिकरे प्रहसत् किरणोज्ज्वले ।। २ ।।
नमः कनकनीलाक्षे पाणिपद्मविभूषिते ।।
दानवीर्य तपःक्षान्ति त्रिभिक्षा ध्यान गोचरे ।। ३ ।।
नमः तथागतोष्णीष विजयानन्द चारिणी ।।
अशेष पारमिता प्राप्त जिनपुत्र निषेविते ।। ४ ।।
नमस्तु तारे हुंकारे रिपुस्त्रासा दिगन्तरे ।।
सप्तलोक समाक्रान्ता अशेषा कर्षणक्षणे ।। ५ ।।
नमः शक्रानलो ब्रह्मः मरुत् विष्णु महेश्वरैः ।।
भूतवेताल गन्धर्वगणयक्षैः पुरस्कृतैः ।। ६ ।।
नमस्तु तारे हुंकारे परमन्त्र विमर्दनी ।।
प्रत्यालीढ पदंन्यासे शिखिज्वाला कुलोज्ज्वले ।। ७ ।।
नमस्तु रत्न मुद्रांक हृद्यांगुलि विभूषिते ।।
भूषिता शेषदिक्चक्रे निकरो स्वकरोज्ज्वले ।। ८ ।।
नमस्तुरे महाघोरे मारवीर विनाशिनी ।।
भृकुटीकृत वक्त्राक्षे सर्वशत्रु निषूदनी ।। ९ ।।
नमः प्रमुदिताकारे मुकुटाक्षिप्त मालिनी ।।
हसन् प्रहसन् तुत्तारे मारलोक वशंकरी ।। १० ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नमः समस्तभूपाले सर्वलोकश्च सक्षमे ।।
चलत् भृकुटी हुंकारे सर्वापद विमोचनी ।। ११ ।।
नमः शिखण्ड खण्डेन्दु मुकुटाभरणोज्ज्वले ।।
अमिताभ जटाधारे भास्करो किरणोज्ज्वले ।। १२ ।।
नमः कल्पान्त हुतभूक ज्वालामालान्तरे स्थिते ।।
आलीढ मुकुटा बद्ध रिपुचक्र विनाशिनी ।। १३ ।।
नमः कर चलातारे चरणोहत भूतले ।।
भृकुटी कृतुहंकारे सप्त पाताल भेदिनी ।। १४ ।।
नमः शिवे शुभेशान्ते शान्त निर्वाण गोचरे ।।
स्वाहा प्रणव संयुक्ते महापातक नाशिनी ।। १५ ।।
नमः प्रमुदिताबद्ध रिपुगोत्र प्रभेदिनी ।।
दशाक्षर पदं न्यासे विद्या हुंकारदीप्तये ।। १६ ।।
नमस्तुरे महापूज्ये हुंकारोकार वीजिते ।।
मेरुमण्डल कैलाशे भुवनस्त्रय चारिणी ।। १७ ।।
नमस्तुरे महत्तारे हरिणांककरे स्थिते ।।
तारे द्विरुक्ति हुंकारे अशेषविष नाशिनी ।। १८ ।।
नमः सुरनराः यक्षा सुर किन्नर सेविते ।।
आबद्ध मुदिता भोगः कलिदुःस्वप्ननाशिनी ।। १९ ।।
नमः चन्द्रार्क संभूते नयनेद्युति भास्करे ।।
तारे द्विरुक्ति तुत्तारे विषमज्वर नाशिनी ।। २० ।।
नमः त्रितत्त्व विन्यासे शिव शक्ति समन्विते ।।
भूत वेतालयक्षौघ नाशने प्रवरे तुरे ।। २१ ।।

श्री आर्यतारा एकविंशति स्तोत्रं समाप्तम् ।

थुलि श्री आर्यतारायात मन्त्र शब्दं सम्बोधन यानाः नमस्कार यानातःगु स्तुति खः ।

श्री आर्यतारा एक विंशति स्तोत्रयागु गुणानुशंसा

मन्त्रमूलमिदं स्तोत्रं नमस्तारैक विंशतिः ।
यः पठेत् प्रायशो धीमान् देव्याभक्ति समन्विते ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थ्व मन्त्र मूल स्तोत्र नीछत्वाः श्लोक प्रायशः गुम्ह बुद्धिमानं वसपोल श्री आर्यतारा देवीयात लुमंकाः भक्ति तयाः नमस्कार यानाः पाठ याइ

तस्या नाम्ना स्मरेत् प्रातः सर्व भयापहं सदा ।
सर्वपाप प्रशमनं सर्व दुर्गति नाशनम् ।।

वयागु सम्पूर्ण भय मदयावनी । सम्पूर्ण पाप शान्त जुयाः दुर्गति मदया वनी ।

अभिषिक्तो भवेत् तूर्ण सप्तभिं जिन कोटिभिः ।
अस्मिन् महत्त्वमासाद्य शान्ते बौद्ध पदं भवेत् ।।

सप्त तथागतपिंसं व कोटि तथागतपिंसं याकनं निर्वाण जुइगु ज्ञान बियाहइ । थुगु जन्म सफल जुइ । शान्त जुइ, बुद्धपद लाभ जुइ ।

विषं तस्य महाघोरं स्थावरं वाथ जंगमम् ।
स्मरणात् प्रलयं यान्ति दुःखानि विविधानि च ।।

थ्व पाठ यानाच्वंम्हसित स्थावर जंगमयागु महाघोर विष मदया वनी । वसपोल श्री आर्यतारायात लुमंके मात्रं अनेक प्रकारया दुःख मदया वनी ।

ग्रहज्वर विषार्तानां पर मन्त्र विनाशिनीम् ।
अन्येषां चैव सत्वानां द्वित्रि सप्ताभि वर्तिनाम् ।।
पुत्रकामो लभेत् पुत्रं धन कामो लभेत् धनम् ।
सर्वकाम अवाप्नोति न विघ्नैः प्रतिहन्यते ।।

ग्रह, ज्वर, विष लगय् जूपिन्त व परमन्त्रयात नाश यानाः मदयेका बी । सम्पूर्ण इच्छा पूर्ण यानाबी । यानागु ज्याय् सफल जुइ । पुत्र इच्छा याःपिन्त पुत्र लाभ जुइ । धन इच्छा याःपिन्त धन लाभ जुइ । फुक ज्या इच्छा याःपिन्त सम्पूर्ण ज्या लाभ जुइ । थुकी जुइ मखु धकाः शंका काये म्वाः । शुभम् ।

【ङ】 आर्यतारा कुरुकुल्लार्णव तन्त्रया प्रथम कल्प, अष्टम अध्यायस थथे कनातःगु दु :

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

तां तारा भावयेद योगी प्रथम दुःखितायते ।
तामुपादिश्य दिने नैव भोज्य लाभी भवेन्नरः ।।

गुम्ह मनुष्य योगी वा भिक्षुया दुःख जुयाच्वंगु अवस्थाय् श्री आर्यतारायात भक्ति यानाच्वनी, उम्ह मनुष्य योगी वा भिक्षुयात नयेगु, त्वनेगु दुःख मदयाः सुख लाभ जुइ ।

[च] नेपालभाषां आर्यतारा स्तोत्र - (रचना याःम्ह स्व. पं. वै. आशाकाजी वज्राचार्य)

हे तारे जगदम्बिके भगवति आशा गुबले पूर्ण जुइ ।।
हे चण्डि दुःख हारिणी सुजननी बियाबिज्याहुँ थन ।। १ ।।
हे विद्ये भयतारिणी स्व याकनं आशा जिगु पूर्ण या ।।
हे प्रज्ञे सुखदायिनी मणिमये स्वया बिज्याहुँ जितः ।। २ ।।
हे भद्रे कुलिशेश्वरी त्रिनयने इच्छा यानागु फवने ।।
हे देवि थुगु जन्मया अवसरे प्रणाम याना च्वने ।। ३ ।।

[छ] संस्कृत भाषाया स्तोत्र

तारामार भयंहरी सुखकरीः सम्पूजिता सर्वदा ।
लोकानां हितकारिणी जगति सा मातेव या रक्षति ।।
कारुण्येन समाहितान् बहु विधान् संसार भीरुन्जनान् ।
माता भक्ति मतां विभाति जगतां नित्यं भयं ध्वंसिनीं ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【ज】 स्वर्णवती देशया जुजु स्वर्णकेतुं याःगु आर्यतारायाा स्तुति

नमस्ते तारिणी देवी सर्व दुःखाभिहारिणी ।
मम दुःखं विजानीयात् भवता परमेश्वरी ।।
अहोदुःखं अहोकष्टं अहोपापी भवेदहम् ।
परम दुःख संप्राप्तं निरापराधतो मया ।।
केनोपायेन तद्दुःखं देवि शान्तिः भविष्यति ।
महातारा महादेवि सर्व दुःखाभिहारिणी ।।
तारिणी चण्डिके त्वं मां उद्धरोत्तर मृत्युतः ।
दुःख वन्हौ सुदुर्लंघ्ये पतितोद्याहमेबहि ।।
तदन्हि समये येन तस्मै नमोस्तु कोटिधा ।
नमस्तेस्तु नमस्तेस्तु नमस्तेस्तु नमो नमः ।।

थ्व स्तोत्रया भावार्थ :- हे तारिणी ! हे देवी ! दक्व दुःख मदयेका बिज्याःम्ह हे परमेश्वरी ! छलपोलं जिगु दुःख सीकाबिज्याःगु दु । अहोदुःख, अहोकष्ट जुयाच्वन । अहोपापी जि जुयाच्वना । जिं अपराध यानाच्वना । जितः तःधंगु दुःख जुल । हे देवी ! छु उपाय याःसा थ्व दुःख मदयाः शान्ति जुइ ? हे महातारा ! हे महादेवी ! फुक दुःख मदयेका बिज्याःम्ह छलपोल । हे तारिणी ! हे चण्डिके ! छलपोलं जितः मृत्यु जुइगुपाखें उद्धार यानाबिज्याहुँ । तरय् यानाबिज्याहुँ। थ्व लंघना याये मफुगु दुःख रूपी मिगालय् थौं कुतुं वनाच्वनाम्ह जि खः । थौंया दिनय् छलपोलयात कोटि प्रकारं नमस्कार यानाच्वना । नमस्तेस्तु नमस्तेस्तु नमस्तेस्तु नमोनमः ।

थुगु प्रकारं जुजु स्वर्णकेतुं आर्यतारायात स्तुति याःगु खँ भगवान बुद्धं कनाबिज्याःगु खः । जुजु स्वर्णकेतु, महारानी हिरण्यवतीयात आर्यतारां दर्शन बियाः सन्तान लाभ जूगु बाखं कनातःगु दु ।

【झ】 दशतारा धारणी

दशतारायागु धारणी **तारासमाधि** धइगु **तारातन्त्रय्** कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१. ॐ तारे तुत्तारे तुरे सर्व भय नाशनी सर्वदुःख नाशनी स्वाहा ।

२. ॐ नमः सर्व तथागतायार्हते सम्यक सम्बुद्धाय तद्यथा ॐ अनले विशदे वीरे वज्रधरे वन्ध वन्धनी वज्रपाणि हुं हुं फट् धारकस्य रक्षां कुरु शान्तिं कुरु पुष्टिं कुरु स्वस्वायनं कुरु स्वाहा ।

३. ॐ सिंहवदन देव्या महाजिह्वे पिंगलनेत्रे गर्ज गर्ज तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

४. ॐ आहुं साधु साधु श्रुतं । ॐ द्विरदवदने एकदन्तो महाने सु लंबोदरे कट कट त्राशय २ मारय २ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

५. ॐ शिखिवदने महातेज ज्वल मालिनी सप्तमुख संपूजित हुं महा वैश्वानली तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

६. ॐ पाणि पाणि महापाणि कृष्णवदने कृष्णनेत्रे एकदश जिह्वे प्रोत्करेण चलय चालय तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

७. ॐ खड्गहस्ते भृकुटि मुखी ऊर्ध्वकेशी महानाव कृष्णाजिनवर्णे भिन्द २ छिन्द २ तारे तुत्तारे तारे स्वाहा ।

८. ॐ रक्तवर्णाय साक्षात्सहन्ते महाजव महाबले सर २ विसर २ महादुःख मोचय तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

९. ॐ जाल २ महाजाल तारय २ उत्तरयतु तस्य एक विद्ये महाकारुणिकायै तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

१०. ॐ महागाम्भीर्य महाकारुणिके भक्तवत्सले वरद अभय हस्ते हिम कुमुदेन्दु वदन प्रहसितवदन ध्येयनावस्थित तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

【ञ】 कुरुकुल्लार्णवतन्त्र अनुसार १८ म्ह ताराया धारणी

१. एकजटातारा धारणी

ॐ नमः श्री एकजटायै । तद्यथा । ॐ अभय प्रदे स्वाहा । रक्ष २ मम परिवारस्य सर्वसत्वानां च सर्व भूत प्रेत पिशाच डाक डाकिनी अपस्मार भूत प्रेत कुम्भाण्ड पूटन, कटपूटनेभ्यः सर्वत्र सर्वदाकालं मम सर्व सत्वानां च शान्तिं कुरु पुष्टिं कुरु रक्षां कुरु भगवती पिंगाग्रेकजटे हुं हुं फट् फट् नमस्तु ते स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

२. आर्यवज्रतारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै आर्यवज्रतारायै । तद्यथा । ॐ वज्रतारे सर्व विघ्न हर २ सर्व भय शान्तिकट २ प्रतिभासमकृते सर्व दुष्टानां स्तम्भय २ जम्भय २ मोहय २ हुं हुं फट् फट् सर्व दुष्ट प्रदुष्टानां स्तम्भनीयै हुं हुं फट् स्वाहा ।

३. मामकीतारा धारणी

ॐ नमः आर्यमामकीतारायै । तद्यथा । परम मन्त्रोद्धारं च सर्व विघ्न विनाशनं मामकीयै मन्त्रोद्धारं मन्त्रधारं विधि मतः । महामन्त्रपदे स्थित्वा सर्व सिद्धि महोत्तमं । मामकी धारणी नमोस्तुते ।

४. आर्यलोचनीतारा धारणी

ॐ नमो भगवते आर्यलोचनीतारायै । आर्यलोचनीतारे सर्वयन्त्र मन्त्र बन्ध इन्द्र भुवनबन्ध, नागभुवन बन्ध महावृष्टि वृक्ष देवता बन्ध धारय २ यः इह वासिनां येन केनचित् भयादिकं छिन्द २ भिन्द २ चिरि २ शिरि २ मिरि २ हुं हुं फट् फट् स्वाहा ।

५. पाण्डलातारा धारणी

ॐ नमः आर्यपाण्डलातारायै । नमोस्तु महापाण्डलायै तद्यथा । पां पां पाण्डलायै । हीहीही सर्वमाराणां महानागानां पुण्डरीक कुलानां यानक कुलानां - वसन्त कुलानां ऐरावत कुलानां कुमुद कुलानां कल्हाद कुलानां सौमन्वित कुलानां हन २ ताडय २ भीतानाम भयं देहि प्रलयकामिव जलधरं अवतारय वर्षान्तां नागान् वर्षा कुरु ह कुरु हकार फट् २ ॐ वलीं लुं ह्रीं हुं फट् स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

६. महातारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै आर्यमहातारायै । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा । पद्मचन्द्रे तां वीजं परिणते इन्दीवरं तां वीज गर्भा तुत्परि निष्पन्न हरितां अमोघ सिद्धि मकुटिनीं वरदोत्पल धारणीं दक्षिण वामे करा अशोकान्ता मरीच्या जटाम्वर दक्षिण वाम दिग्भागानां दिव्या कुमारी अलंकारवती धारयेत् । ज्ञानसत्त्वेन सहेकी कृत्वा धारणी वाचयेत् ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा । यः इमा महातारा नाम धारणी धारय वाचय मम सर्व सत्त्वानां च सर्व विघ्न विनाशनं हुं २ फट् २ स्वाहा ।

७. पुष्पतारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै पुष्पतारायै । तद्यथा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे चले प्रचले शीघ्र गामिनी मम सर्व सत्त्वानां च तारय २ सर्व दुष्ट प्रदुष्टानां नाशय २ मम सपरिवारस्य वश्यंकुरु शान्तिं कुरु पुष्टिंकुरु हुं हुं फट् फट् स्वाहा ।

८. धूपतारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै आर्यधूपतारायै । तद्यथा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा । अमुक्ताभिधान धूपं दुष्टान् नाशय मम सपरिवाराणां तृष्णा विद्वेष वीभत्सनी शान्तिंकुरु पुष्टिं कुरु हुं फट् २ स्वाहा । धूप शंखा करं व्यग्रं परमन्त्र विनाशनीं ॐ आ हुं ।।

९. दीपतारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै आर्य दीपतारायै । तद्यथा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा । अमुकी विधानं तारय २ दह २ सर्व विघ्न नाशय २ मम सर्व सत्त्वानां च शान्तिंकुरु पुष्टिंकुरु हुं २ फट् २ स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१०. गन्धतारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै आर्यगन्धतारायै । तद्यथा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा । अमुकी मम दुष्ट स्वप्न विनाशय २ मर्दय २ मम सर्वसत्त्वानां च शान्तिं कुरु पुष्टिं कुरु हुं २ फट् २ स्वाहा । उत्तरे गन्धतारान्तु गन्ध शंख कुलाकुलं । रक्तवर्ण निभां देवीं दुःस्वप्न दुःख नाशनीं नमोस्तुते ।।

११. नैवेद्यतारा धारणी

ॐ नमो भगवत्यै आर्यनैवेद्यतारायै । तद्यथा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा । विदिगे नैवेद्य तारान्त श्यामवर्ण कुला कुलं । अन्नपूर्ण महादेवी दारिद्रय दुःखनाशनी । ॐ आ हुं ।।

१२. मृत्युवंचनतारा धारणी

ॐ नमो मृत्युवंचन आर्यतारायै । ॐ नमो आर्य भगवत्यै मृत्यु वंचन आर्यतारायै । ॐ काल अकाल मृत्यु हरे दरिद्र दुःख भय हरे अष्टमहाभय निवारये खड्गांजन पादुका भद्र घटादिसिद्धिये भगवती मृत्यु वंचने इमां धारणीं धारय २ वाचय २ गृन्ह २ मृत्युं मे नाशय २ मम सपरिवारस्य सर्व सत्त्वानां शान्तिं कुरु पुष्टिं कुरु रक्षां कुरु ॐ आ हुं फट् फट् स्वाहा ।

थ्व धारणी ब्वनागु पुण्यं अकालं मृत्यु जुइमखु, मृत्यु वइबलय् रक्षा यानातइ । अपायगति दुर्गति जुइमखु । अष्टमहाभयं मृत्यु जुइमखु । दरिद्र दुःख नं जुइमखु, धकाः **धारणीसंग्रह**लय् कनातःगु दु । थुगु धारणी ध्यान च्वनेबलय् ब्वनेगु याइ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१३. पर्णशवरीतारा धारणी

ॐ अंकुरे मंकुरे कुरु कुरे पर्णशवरी स्वाहा । ॐ नमः सर्व शवराणां महाशवराणां भगवती पिशाची पर्णशवरी पाश परशु धारिणी यानि कानिचिद् भयानियौ हर २ स्वाहा । ॐ पिशाची पर्णशवरी ह्रीं हः हुं फट् पिशाची स्वाहा ।

१४. आर्यवश्यतारा धारणी

ॐ नमः आर्य अवलोकितेश्वराय बोधिसत्त्वाय महासत्त्वाय महाकारुणिकाय । तद्यथा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे सर्व दुष्ट प्रदुष्टानां फट् फट् सर्व दुष्ट स्तम्भय तारे स्वाहा ।

थ्व फुक ध्यान च्वनेबलय् ब्वनेगु धयातःगु दु ।

१५. सिततारा धारणी

ॐ भगवति तारे मम हृदये प्रविश स्वाहा । ॐ नमस्तारे मनोहरे हुं हरे स्वाहा ।

१६. पीठतारा धारणी

ॐ तारे तुत्तारे तुरे हुं फट् । ॐ तां खां हुं फट् । ॐ आनन्द, ॐ परमानन्द, ॐ विरमानन्द, ॐ सहजानन्द हुं फट् । ॐ तारे तुत्तारे तुरे समग्र पीठादि स्वामिनी समग्र पीठादि सिद्धिं मे प्रयच्छ तुरे हुं फट् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१७. आर्यजांगुलितारा धारणी

ॐ नमः समन्त बुद्धाय तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धाय । तद्यथा । समन्त बुद्धानां वरण विषय कुरु २ महाबृष्टिं बन्धय २ इह वासिनां धारय २ केनचिद भयादिकं छेदय २ भेदय २ शिरि २ पिलि २ हुं फट् २ नमस्तुरे स्वाहा । नमः सर्व बुद्धानां वरण विषय कुरु २ सर्व शत्रून् सर्व यक्ष राक्षस भूतप्रेत पिशाचोन्माद अपस्मारान् नागान् त्राशय २ मम सर्व सत्वानां च सर्व उपद्रव उपसर्गोपायासेभ्यः स्वाहा ।।

१८. मोहतारा धारणी

ॐ सर्व मोहनी तारे तुत्तारे तुरे सर्व दुष्टान् मोहय २ भगवती सर्व दुष्टान् बन्ध २ हुँ फट् स्वाहा ।

थुलि जक धारणी मन्त्र खने दयाच्वन । थ्व धारणी 'परित्राण धारणी' खः । शत्रु, यक्ष, राक्षस, भूत, प्रेत, उन्माद अपस्मार नागतय्सं दुःख ब्यू वइबलय् रक्षा यायेत पूजा यानाः पाठ यायेगु धारणी खः ।

【ट】 सर्वविघ्नहरतारा धारणी

ॐ लोचने सुलोचने तारे तारोद्भवे सर्वसत्त्वानुकम्पिनी सर्व सत्त्वोत्तारिणीं सहस्रभुजे सहस्र नेत्रे ॐ नमो भगवते अवलोकय अवलोकय मां सर्वसत्त्वानां च ॐ आ हुं फट् स्वाहा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

थ्व श्री आर्यतारायागु धारणी सदां ब्वनाच्वंगु पुण्यं सम्पूर्ण भय व विघ्न मदया वनी । पुण्य लाभ जुइ । ल्वापुख्यापु शान्त जुइ । दुष्टगणपिं ग्यानाः शरण वइ । शत्रु पलायन जुइ । थथे धकाः **धारणी संग्रहस** कनातःगु दु ।

【ठ】 श्री आर्यतारायागु दशाक्षर मन्त्र

ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थ्व श्री आर्यतारायागु दशाक्षर मन्त्र खः । थ्व न्हिथं जप यानाच्वनेगुया पुण्य आपालं दु । थुगु पुण्यं सम्पूर्ण पाप व भय मदया वनी ।

【ड】 न्यासं खुगू इन्द्रियस थियेगु तारायागु मन्त्र

ॐ तारे स्वाहा	छ्यनय् थियेगु
ॐ तु स्वाहा	मिखाय् थियेगु
ॐ त्ता स्वाहा	कपालय् थियेगु
ॐ रे स्वाहा	न्हाय्पनय् थियेगु
ॐ तु स्वाहा	म्येय् थियेगु
ॐ रे स्वाहा	छातिइ थियेगु

【ढ】 खुगू इन्द्रियस व्याप्त जुयाबिज्याःम्ह धकाः ब्वनेगु धारणी मन्त्र :

ॐ तारे तुत्तारे तुरे ॐ तारिणी स्वाहा ।

थ्व मन्त्रयात श्री आर्यतारायागु षडंग योग धकाः कनातःगु दु ।

【ण】 दिशा विदिशाया तारा मन्त्र

ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।
ॐ ॐ स्वाहा पूर्वे ।
ॐ ता स्वाहा दक्षिणे ।
ॐ रे स्वाहा पश्चिमे ।
ॐ तु स्वाहा उत्तरे ।
ॐ त्ता स्वाहा अग्निकोणे ।
ॐ रे स्वाहा नैऋत्यकोणे ।
ॐ तु स्वाहा वायव्यकोणे ।
ॐ रे स्वाहा ईशानकोणे ।

थुजाःगु प्रकारं श्री आर्यतारायागु जन्त्र च्वयाः, मन्त्र ब्वनाः श्री आर्यतारा देवी

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

दिशा विदिशाय् व्यापक जुयाच्वंगु लुमंकाः एकाग्र चित्तं ध्यान याये, जप याये। थुगु पुण्यं ब्याक्कं भय व अकाल-मृत्यु जुइगु मदया वनी। रोग शोक जुइ मखु। सिद्धि लाभ जुइ।

"ॐ तारे तुत्तारे तुरे मोक्षय जीवं वरदे स्वाहा ।"

थ्व मन्त्र भुजापत्रय् कुंकुम रंगं च्वयाः पुजा यानाः जन्त्र धारण याके। फुक कलिकलह ल्वापु, विवाद जूगु शान्त जुयावनी धकाः **मंजुश्रीमूलकल्पय्** बुद्धं कनाबिज्याःगु दु। **सिद्धैकवीरतन्त्रय्** नं कनातःगु दु।

【त】 प्यम्ह तारापिनिगु प्रत्यंग मन्त्र :

ॐ लोचने वसुधे स्वाहा ।
ॐ मामकी किरिकिरि स्वाहा ।
ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।
ॐ पाण्डला वासिनी वरदे स्वाहा ।

थुजाःगु प्रत्यंग मन्त्र दीक्षा कायेबलय्, प्यंगः कलश पूजा यायेबलय्, जप यायेबलय् अनिवार्य रूपं प्रयोग याइगु खः।

【थ】 **तारातन्त्रय्** कनातःगु प्राणीपिन्त रक्षा जुइगु आर्यपर्णशवरी मन्त्र :

ॐ हुं हुं ह्रीं मम सर्वसत्वानां रक्षां कुरु स्वाहा ।

थ्व मन्त्र प्रयोग यानाः प्राणीपिन्त उद्धार यायेगु बुद्धं कनाबिज्याःगु खः। वसपोल श्री आर्यतारा देवी पर्णशवरीया रूप कयाः थ्व मन्त्र ब्वनाः प्राणीपिन्त उद्धार यानाबिज्याःगु जुल। वसपोल पर्णशवरीतारां भगवान बुद्धयात भूतकाल, भविष्यकाल, वर्तमानकालयागु वातावरण फुक वसपोलया न्हाय्पनय् न्यंकाब्यूगु खः। सिद्धि दुम्ह तान्त्रिकयात नं न्हाय्पनय् न्यंकाबीगु याः। प्वाथय् दुपिन्त, मचाछेँस मचा सिनाः मूढगर्भ जूपिन्त नं रक्षा चक्रय् थ्व हे मन्त्र च्वयाः रक्षा जुइगु खः। थौंकन्हय् थुगु विधिकथं चिकित्सा यायेगु लोप जुया वनाच्वन।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【द】 श्री तारायाा हृच्चक्र

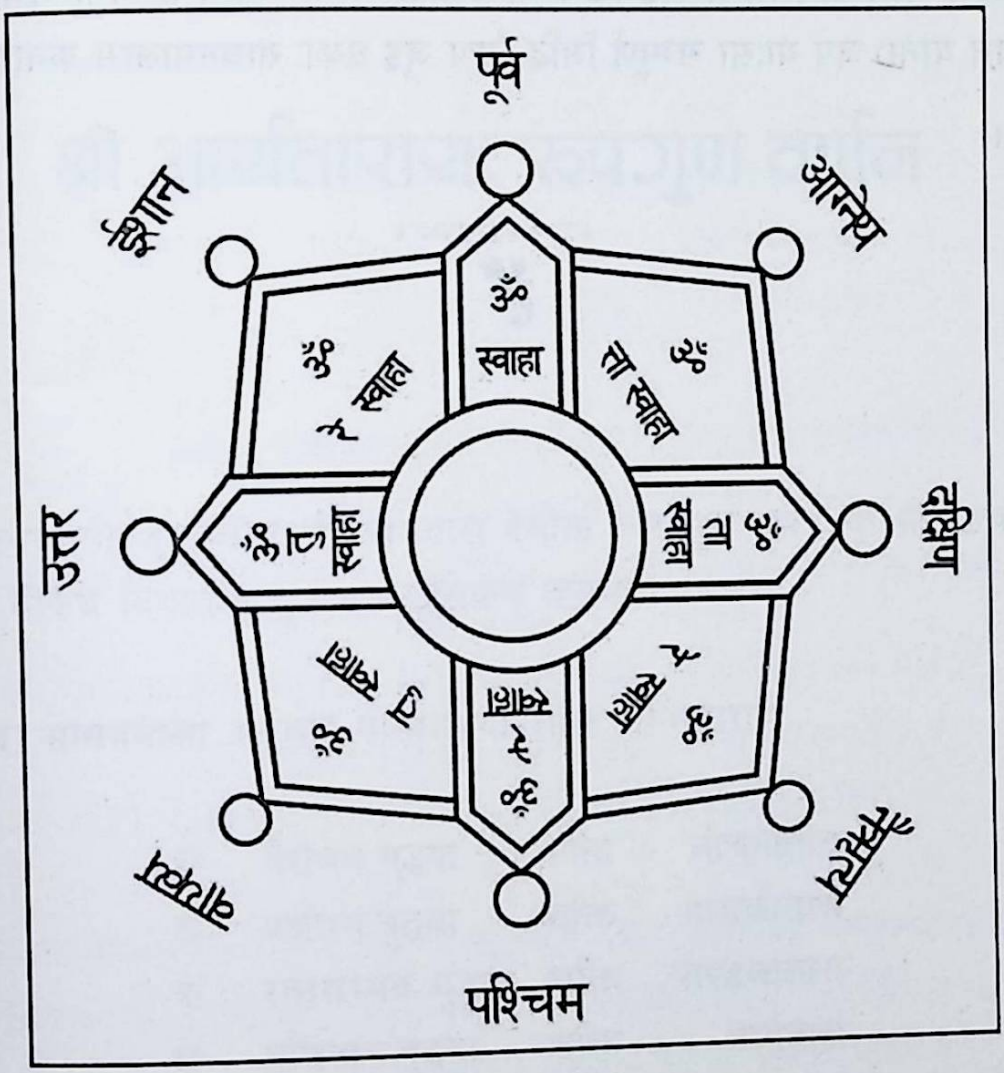

आर्यतारायाा हृच्चक्र

च्वय् कनातःगु मण्डलय् श्री आर्यतारा बिज्यानाच्वंगु दु। **"तारा वायु धातु खलु द्रवतां वायु प्राणः प्रकल्पयेत्"** अर्थात् तारा धइम्ह वायु धातुस च्वनाबिज्याःम्ह जुयाः सर्व व्यापक द्रव बिन्दु आकारं प्राण समान वायु जूगु निम्ति सकल प्राणीया प्राण समान धकाः कनातःगु दु।

ध्यायात् एकाग्र चित्तः सन् षण्मासान्दृढ निश्चयः।
जपेदखिन्नचित्रः सन् मन्त्रमेनंदशाक्षरम्।।
मृत्युदोषैः न लिप्त स्यात् ताराहृच्चक्र भावकः।
लाभी च सर्व सिद्धिनां षण्मासावधि तत्परः।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थ्व मन्त्र सहित ताराहृच्चक्र भाव यानाः खुलातक एकाग्र चित्तं जप यानाच्वंसा अकाल मृत्यु दोषं लिप्त जुइमखु । थ्व दशाक्षर मन्त्र सहित हृच्चक्र लुमंकाः ध्यान यानाः जप याःसा सम्पूर्ण सिद्धि लाभ जुइ धकाः **साधनमालास** कनातःगु दु ।

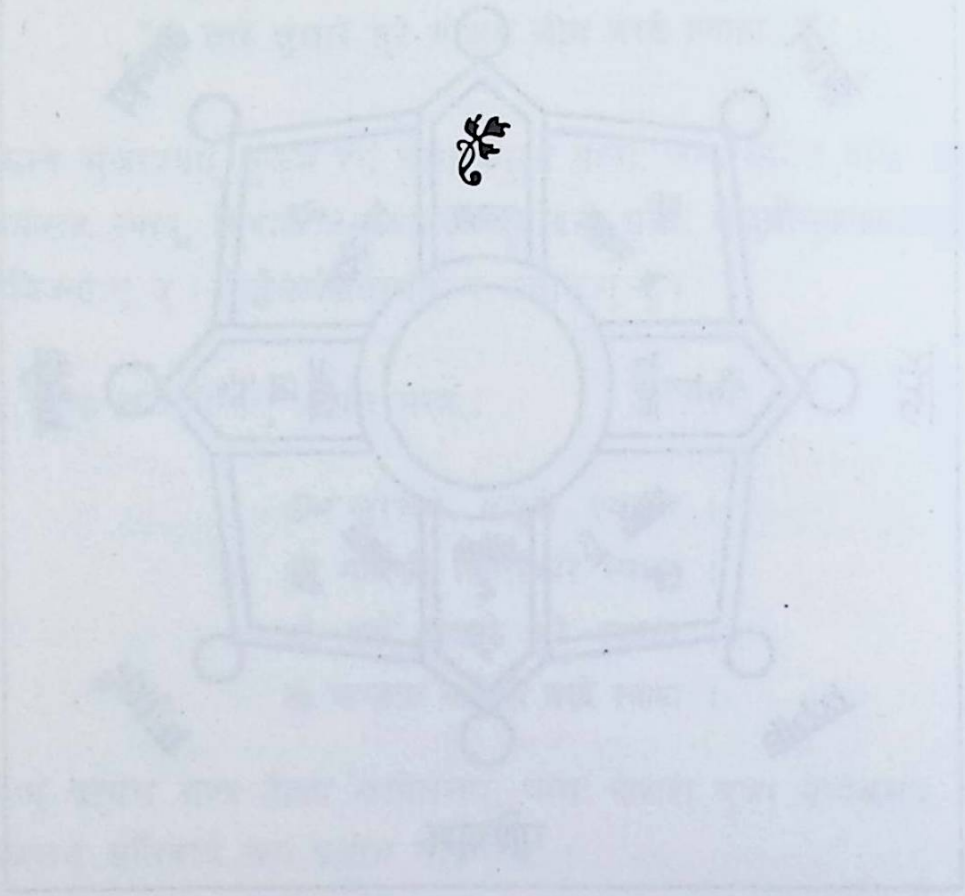

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

॥ ३ ॥

श्री आर्यताराया रुपगुण वर्णन

विश्वव्यापी जुयाच्वंम्ह श्री आर्यतारा देवीया रूप गुण वर्णन थी थी ग्रन्थय् थी थीकथं बियातःगु दु । थन छसिकथं न्ह्यब्वये :

【क】 साधनमाला अनुसार पञ्चबुद्धया शक्ति पञ्चतारापिं :

ॐ	वैरोचन बुद्धया	शक्ति	लोचनातारा
आँ	अक्षोभ्य बुद्धया	शक्ति	मामकीतारा
त्रां	रत्नसम्भव बुद्धया	शक्ति	पाण्डलातारा
खं	अमिताभ बुद्धया	शक्ति	आर्यतारा
हुं	अमोघसिद्धि बुद्धया	शक्ति	कमलातारा

【ख】 पंचरक्षासूत्र अनुसार पंचताराया पंचरक्षादेवीया स्वरूप :

लोचनातारा- प्रतिसरा	देवी	श्वेतवर्ण
मामकीतारा- महासाहस्र प्रमर्दनी	देवी	नीलवर्ण
पाण्डलातारा- महामायूरी	देवी	पीतवर्ण
आर्यतारा- मन्त्रानुसारिणी	देवी	श्यामवर्ण
कमलातारा- शीतवती	देवी	हरितवर्ण

【ग】 वज्रसत्त्वकायतन्त्र अनुसार प्यंगू कोणय् प्यम्ह तारा व प्यंगू धातु :

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

पृथिवी लोचना ख्याता आप धातुश्च मामकी
तेजः पाण्डला चैव वायु तारा प्रकीर्तिता

आग्नेयकोणय्	लोचना देवी	पृथिवी	धातु
नैऋत्यकोणय्	मामकी देवी	जल	धातु
वायव्यकोणय्	पाण्डला देवी	अग्नि	धातु
ईशानकोणय्	आर्यतारा देवी	वायु	धातु

【घ】 परिपृच्छातन्त्रय् प्यम्ह ताराया विषयय् थथे धयातःगु दु :

भगवान बुद्धं सूक्ष्म मन्त्र तत्त्वयोगद्वारा कायनिष्पन्नता विषयस थथे कनाबिज्यात -

१. लोचना देवीपाखें सूक्ष्मतत्त्व योगद्वारा कायनिष्पन्नता ज्ञान कनाबिज्यात ।
२. मामकी देवीपाखें बोधिचित्तगमन, आगमनया विधि ज्ञान कनाबिज्यात ।
३. पाण्डला देवीपाखें शुक्र शोणित अभिन्न बोधिचित्त संग्रह अर्थात् धर्मधातु संग्रहस पंचस्कन्धयागु निष्पन्न विधियात स्पष्ट यानाः पंचतथागतया प्रतिपादन याःगु ज्ञान कनाबिज्यात ।
४. आर्यतारा देवीपाखें कायया उत्पत्ति विधिइ बोधिचित्त साधना काय आदि मण्डलया स्वंगू भेद आभ्यन्तर होम, आभ्यन्तर पूजा आदिया उपदेश ज्ञान कनाबिज्यात ।

【ङ】 चतुःतारा, चतुर्ब्रह्म विहारिणी व काय वाक् चित्तया ज्ञान :

लोचना देवी - मैत्री विहारिणी - ज्ञानवज्र
मामकी देवी - करुणा विहारिणी - कायवज्र
पाण्डला देवी - मुदिता विहारिणी - वाक्वज्र
आर्यतारा देवी - उपेक्षा विहारिणी - चित्तवज्र

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थुजागु चतुर्ब्रह्म विहार बुद्धज्ञान प्राणीपिन्त इनाबियाः बुद्धक्षेत्र यानाबिज्याःगु जुयाच्वन । तर चतुर्ब्रह्म विहार पालन मजूगु स्थानय् संभिन्न प्रलाप क्षेत्र जुयाः ल्वापु कलह जक जुयाः अशान्ति जुयाच्वंगु शान्त यायेत चतुर्ब्रह्म विहार प्रयोग यानाबिज्याइगु खः । थ्व वसपोल प्यम्ह तारागणया काय वाक् चित्त ज्ञान वज्र खः ।

【च】 'एवं मया'या अर्थ, प्यंगू मुद्रा व चतुश्चक्र :

एकारेण लोचनादेवी वंकारेण मामकी तथा ।
मकारेण पाण्डला च याकारेण तारा स्मृता ।।

एकार लोचना देवी - कर्ममुद्रा - निर्माणचक्र
वंकार मामकी देवी - धर्ममुद्रा - धर्मचक्र
मकार पाण्डला देवी - महामुद्रा - संभोगचक्र
याकार आर्यतारा देवी - समयमुद्रा - महासुखचक्र

थुपिं प्यम्ह देवीपिन्त 'एवं मया' धाइगु खः । प्यंगू मुद्रा व प्यंगू चक्रया खँ वज्रयानय् कनातःगु दु ।

【छ】 ताराह्च्चक्रकथं भिंनिलाया भिंनिम्ह आर्यतारा थथे खः :

१. वैशाख - षट्भुजांगतारा
२. ज्येष्ठ - जांगुलीतारा
३. आषाढ - आर्यमहातारा
४. श्रावण - सप्तलोचनीतारा
५. भाद्र - श्रीपुष्पतारा
६. आश्विन - आदिखदिरवतीतारा
७. कार्तिक - महोत्तरीतारा
८. मंसीर - वरदातारा
९. पौष - वज्रतारा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

१०. माघ - चित्तचक्रतारा
११. फागुन - शीतप्रभातारा
१२. चैत्र - महाशीतवतीतारा

थुपिं झिंनिम्ह तारापिनिगु धारणी मन्त्र **साधनमाला तारातन्त्रय्** दु ।

【ज】 चक्रसंवर समाधिकथं पंचबुद्धया शक्ति थथे खः :

१. वैरोचन बुद्धया	वज्रधात्वेश्वरी	प्रज्ञापारमिता मूर्ति
२. अक्षोभ्य बुद्धया	लोचना देवी	मैत्री मूर्ति
३. रत्नसंभव बुद्धया	मामकी देवी	करुणा मूर्ति
४. अमिताभ बुद्धया	पाण्डला देवी	मुदिता मूर्ति
५. अमोघसिद्धि बुद्धया	आर्यतारा देवी	उपेक्षा मूर्ति

【झ】 हेवज्रतन्त्रया चर्यापदय् कनातःकथं पंचामृतय् पंचबुद्ध, पंचतारा व पञ्चेन्द्रियया नाम थथे खः :

१. वैरोचन बुद्ध	वज्रधात्वेश्वरी	श्रद्धेन्द्रिय	-	साघ्यः
२. अक्षोभ्य बुद्ध	लोचनातारा	वीर्येन्द्रिय	-	सादुरु
३. रत्नसंभव बुद्ध	मामकीतारा	स्मृतीन्द्रिय	-	कस्ति
४. अमिताभ बुद्ध	पाण्डलातारा	समाधीन्द्रिय	-	साधौ
५. अमोघसिद्धि बुद्ध	आर्यतारा	प्रज्ञेन्द्रिय	-	साखः

【ञ】 वज्रसत्त्व गुरु पूजाविधिस श्री आर्यताराया पूजा यायेबलय् स्वां ब्वयेगु क्रम थुकथं कनातःगु दु :

ॐ आः वज्रधात्वेश्वर्यै नमः स्वाहा । ॐ लृ लोचनायै नमः स्वाहा । ॐ उ मामक्यै नमः स्वाहा । ॐ ॠ पाण्डलायै नमः स्वाहा । ॐ ई आर्यतारायै नमः स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【ट】 दीर्घ पञ्चाक्षर मन्त्रया बीज संसारय् प्राणीपिंके व्याप्त जुयाच्वंगु सीकाः समाधियोगय् च्वनेगु खः धयागु वर्णन यानातःगु दु ।

१. ॐ आः वज्रधात्वेश्वर्यै नमः स्वाहा ।
२. ॐ लृ लोचनायै नमः स्वाहा ।
३. ॐ उ मामक्यै नमः स्वाहा ।
४. ॐ ऋ पाण्डलायै नमः स्वाहा ।
५. ॐ ई आर्यतारायै नमः स्वाहा ।

【ठ】 प्यंगू स्मृतिउपस्थानय् प्यम्ह तारा

१. कायानुस्मृत्युपस्थानय् लोचनातारा
२. वेदनानुस्मृत्युपस्थानय् पाण्डलातारा
३. चित्तानुस्मृत्युपस्थानय् मामकीतारा
४. धर्मानुस्मृत्युपस्थानय् आर्यतारा

सत्ययुगय् विपश्वी बुद्धं जुजु स्वर्णकेतुया पुत्र पुष्पकेतु राजकुमारयात तारायागु धारणी, मन्त्र, ताराव्रत पूजा, होमक्रिया, श्राद्ध निर्णययया विषयय् उपदेश बियाबिज्यात धकाः शाक्यमुनि बुद्धं कनाबिज्याःगु खँ **तारार्णवतन्त्रय्** न्ह्यथनातःगु दु । नापं तारायाः स्नान, पाठ, परित्राण, स्तोत्र व **तारावालार्क स्तोत्र** तथा **ताराहृदय मन्त्र** समेत कनातःगु दु । श्री आर्यतारायात वसुन्धरा व लक्ष्मी धकाः थुगु स्तोत्रय् वर्णन यानातःगु दु ।

【ड】 पंचगव्य व पंचतारा :

धर्मधातु वागीश्वर पलिस्था यायेबलय् रत्नन्यास विधिस पंचगव्ययया विषयय् न्ह्यथनातःगु दु । नन्दा, भद्रा, जया, सौम्या व कपिला धयापिं न्याताजिया सापाखें गोमूत्र (साच्व), गोमय (सौ), गोदुग्ध (सादुरु), गोदधि (साधौ) व गोघृत (साघ्यः) थ्व न्याता पंचगव्य धारणी मन्त्रं शोधन यायेगु । वैरोचन, अक्षोभ्य, रत्नसंभव, अमिताभ, अमोघसिद्धि पञ्चबुद्ध व वज्रधात्वेश्वरी, लोचना, पाण्डला, मामकी व आर्यतारापिन्त पुजा यायेगु । थुलि विधिद्वारा रत्नन्यास शोधन यायेगु जुल ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थथे हे वज्रयान विधिकथं न्ह्यागुं पुजा यायेबलय्, श्राद्ध यायेबलय् व जज्ञ यायेबलय् नं पंचतारा स्वरूप पंचगव्ययात पुजा यानाः व शोधन यानाः जजमानपिं सकलसितं पंचगव्य बियाः शुद्ध यायेमाः ।

【ढ】 आर्यतारा कूटांगारसूत्रय् नवतारागणया वर्णन थथे बियातःगु दु :

१. मध्यय्	आर्यतारा	श्यामवर्ण
२. पूर्वय्	पुष्पतारा	श्वेतवर्ण
३. दक्षिणय्	धूपतारा	कृष्णवर्ण
४. पश्चिमय्	दीपतारा	पीतवर्ण
५. उत्तरय्	गन्धतारा	रक्तवर्ण
६. आग्नेयय्	रागतारा	रक्तवर्ण
७. नैऋत्यय्	द्वेषतारा	कृष्णवर्ण
८. वायव्ययय्	मोहतारा	श्वेतवर्ण
९. ईशानय्	क्रोधतारा	नीलवर्ण

थुजाःगु कूटांगार (गुह्यपूजा जुइगु स्थान)य् व बाह्यस ताराव्रत यायेबलय् पंचामृत सादुरु, साधौ, साघ्यः, कस्ति व साखः ल्वाकछ्यानाः पंचबुद्ध स्वरूप पुजा यानाः प्रयोग यायेमाल । भक्तजनपिंसं मधि, सिसाबुसा, खीर शाकाहार भोजन यायेमाल । अशुचि वस्तु अर्थात् मद्यपान, मांसाहार, मादक पदार्थ सेवन यायेमज्यू धकाः निषेध यानातःगु दु । प्राणातिपात (प्राणीहिंसा), अदत्तादान (खुँज्या), काममिथ्याचार (व्यभिचार), असत्यवार्ता, मद्यपान थुलि न्यागू विशेषं त्याग यानाः शील पालन यायेमाःगु जुल ।

【ण】 न्हय्म्ह तारापिनिगु नाम थथे कनातःगु दु :

१. आर्यतारा श्यामवर्ण
२. पुष्पतारा श्वेतवर्ण
३. धूपतारा कृष्णवर्ण
४. दीपतारा पीतवर्ण

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

५. गन्धतारा रक्तवर्ण
६. रसतारा रक्तवर्ण
७. नैवेद्यतारा कृष्णवर्ण

तारावृतया सप्तविधानुत्तर पुजा यायेबलय् पुष्प, धूप, दीप, गन्ध, रस (नैवद्य) द्यछायाः श्री आर्यतारायाः पुजा यायेमाःगु जुल । हस्तमुद्रा नं कायेमाःगु जुल । थ्व पुजायात ताराधर्म धकाः नं धायेगु याः ।

【त】 प्यंग्वः कलशय् प्यम्ह तारा दुथ्यानाच्वंगु दु धइगु **तारापीठतन्त्रय्** कनातःगु दु । थुजाःगु मेगु विस्तृत विवरण **सप्त त्रिंशतसम्बोधिपाक्षिकधर्मय्** कनातःगु दु । प्यंग्वः कलशय् प्यम्ह तारायाः भावना थथे खः :

१	२	३	४
विचित्र कलश	विपाक कलश	विमर्द कलश	विश्लेषण कलश
लोचनातारा	मामकीतारा	पाण्डलातारा	आर्यतारा
कर्ममुद्रा	धर्ममुद्रा	ज्ञानमुद्रा	महामुद्रा
मैत्री	करुणा	मुदिता	उपेक्षा
आत्मतत्त्व	मन्त्रतत्त्व	देवतातत्त्व	ज्ञानतत्त्व
आनन्द	परमानन्द	विरमानन्द	सहजानन्द
परपीठ	आत्मपीठ	योगपीठ	तत्त्वपीठ
एकार	वंकार	मकार	याकार
ब्राह्मणी	क्षत्रिनी	वैश्यनी	शूद्रिनी
धर्मकाय	संभोगकाय	निर्माणकाय	महासुखकाय

【थ】 प्यंगू योनिया प्राणीपिन्त उद्धार याइपिं प्यम्ह तारा :

१. लोचनातारा– खँचं उत्पन्न जूपिं झङ्गः, सर्प, की आदि प्राणी (अण्डज) पिन्त मैत्री रूपं उद्धार यानाबिज्याइम्ह ।
२. मामकीतारा– चःति आदिं उत्पन्न जूपिं सि आदि प्राणी (स्वेदज)पिन्त करुणा रूपं उद्धार यानाबिज्याइम्ह ।
३. पाण्डलातारा– साःपाचं जन्म जूपिं मनू, पशु आदि प्राणी (जरायुज)पिन्त मुदिता रूपं उद्धार यानाबिज्याइम्ह ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

४. आर्यतारा– स्वयं उत्पन्न जूपिं भूत, प्रेत, पिशाच आदि प्राणी (औपपादुका) पिन्त उपेक्षा रूपं उद्धार यानाबिज्याइम्ह ।

【द】 वर्णअनुसार प्यम्ह तारापिनिगु वर्णन थुकथं बियातःगु दु :

लोचनातारा - ब्राम्हणनी
मामकीतारा - क्षत्रिनी
पाण्डलातारा - वैश्यनी
आर्यतारा - शूद्रिनी

【घ】 प्यम्ह तारा स्वरूप प्यंगू जातया महिला :

पद्मिनी - (लछिं लाःम्ह न्ह्यूख्वाः जूम्ह महिला) : आर्यतारा ।
शंखिनी - (सँ चिकिहाकःम्ह, धर्म यायेगु स्वभाव दुम्ह) : पाण्डलातारा ।
चित्रिनी - (सँ ताःहाकःम्ह, संयम ध्यानशीलय् च्वनीम्ह) : मामकीतारा ।
हस्तिनी - (जँ तत्याःम्ह तग्वाराम्ह महिला) : लोचनातारा ।

थुजाःपिं महिलागण प्यम्ह तारापिनिगु स्वरूप कनातःगु दु। अथे जूगुलिं महिलापिन्त तारा धकाः मानय् यानाः श्रद्धा तया च्वनेमाःगु बुद्धयागु वचन दु। थुलि प्यंगू जातया महिला स्त्रीगण प्यम्ह तारापिनिगु स्वभावगुण वर्णन यानातःगु खः ।

【न】 श्री आर्यतारा धइम्ह प्रज्ञापारमिता खः धका **आर्यतारा अष्टोत्तरशतकय्** नं थथे प्रमाण बियातःगु दु :

"प्रज्ञापारमिता देवी आर्यतारा मनोरमा"

अर्थात प्रज्ञापारमिता धइम्ह मनोरम जूम्ह आर्यतारा खः । उकिं आर्यतारा पुजा यायेबलय् प्रज्ञापारमिताया नाम कयाः पुजा यायेगु चलन दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

श्री आर्यतारा धइम्ह वायुधातुस ईशान कोणय् च्वनाबिज्याःम्ह धकाः **वज्रसत्त्वकाय**स कनातःगु दु। **पंचाकाराभि सम्बोधि**कथं :

ऐशान्यां तारणी श्यामवर्ण वायु धातु स्वरूपिणी अमोघसिद्धि कुलोद्भवा उपेक्षा विहारिणी वामे उत्पल धरा, दक्षिणे वरदा चन्द्रमण्डलिनी अस्यां बीजं तां ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

ईशान कोणय् च्वंम्ह तारणी, वाउँसे च्वंम्ह, अमोघसिद्धि कुलय् च्वनाच्वंम्ह, उपेक्षा विहारिणी, खःगु ल्हातं पलेस्वां धारण यानाः जःगु ल्हातं वरद मुद्रा ल्हाः क्यनाच्वंम्ह खः । चन्द्रमण्डलिनी, वसपोलया बीज मन्त्र "**तां**" धइगु क्यनातःगु दु। **ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा** धकाः मन्त्र प्रकट यानातल।

【प】 मंगलाष्टकगाथास आर्यतारा

मंगल कार्यय् ब्वनीगु **मंगलाष्टकगाथा**स आर्यतारायां नाम थथे वयाच्वंगु दु :

वीणा माल्या सुगीता प्रथित जिनवरा सावरी धूपवज्रा
वेताली घण्ठवज्रा प्रहसित वदना स्वर्गती आर्यतारा ।
लक्ष्मी बुद्धस्य बोधिः सकल भयहरा सारथी दीपवज्रा
तुष्टा सर्वार्थसिद्धिर्विमलसुमनसो मंगलं बो दिशन्तु ।।

【फ】 स्थिरोभव वाक्यय् आर्यतारा

तारार्ग्र मिश्रितोदारुः राशीत्युदीरितो बुधैः ।
वक्रदारुणी सर्वाणि सप्त वाराणि संविदः ।।

तुनासिँ मिलय् जुयाच्वंगु भ्याःया पिने धंकातःगु सिँ आर्यतारा गणपिं खः। सकतां चिसिँ सप्तबार न्हय्गू बार धकाः बुद्धं कनाबिज्याःगु **स्थिरोभव वाक्य**स कनातःगु दु।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【ब】 महायान चर्यासूत्रय् आर्यतारा

ह्रींकारं सम्भवा देवी तारा संसार तारिणी ।
एवं भावित मात्रेण बुद्धत्वं प्राप्यते खलु ।।

ह्रींकारं उत्पन्न जूम्ह श्री आर्यतारा देवी संसारं तरय् यानाबिज्याइम्ह तारिणी धकाः भाव यानाः चर्या याये । थुगु पुण्यं पाप मोचन जुयाः निश्चय नं बुद्धत्व लाभ जुइ ।

【भ】 विमलप्रभासूत्रय् प्यम्ह तारापिनिगु वर्णन थुगुकथं यानातःगु दु :

यस्यां मोहः समस्तो व्रजति निधनतां लोचना सा धरित्री
यस्यां मानः समस्तो व्रजति निधनतां मामकी साम्भ एव ।
यस्यां रागः समस्तो व्रजति निधनतां पाण्डला सा हनि स्यात्
यस्यामीर्ष्या समस्तो व्रजति निधनतां तारिणी सानिलश्च ।।

अर्थात् गुम्हय्सिके दयाच्वंगु समस्त मोह मदयेका बीम्ह लोचना देवी वसपोल पृथिवी धातुस च्वनाबिज्यात । गुम्हय्सिके दयाच्वंगु मान अभिमान मदयेका बीम्ह मामकी देवी जलधातुस च्वनाबिज्यात । गुम्हय्सिके दयाच्वंगु समस्त राग फुक मदयेका बीम्ह पाण्डला देवी अग्निधातुस च्वनाबिज्यात । ईर्ष्या दयाच्वंगु फुक मदयेका बीम्ह आर्यतारा देवी वायु धातुस च्वनाबिज्यात ।

【म】 गुह्यसमाजतन्त्रय् तारा‌या अर्थ थुगुकथं बियातःगु दु :

दुःखार्णवात् तारयतीति तारा– दुःख, दुःख रूपी समुद्रं तरय् याःम्ह जुयाः तारा धइगु नाम जूगु खः । **दुःखान् त्रायते इति तुत्तारा** (तुत्ता) धाइगु खः । थ्व आर्यतारायात सम्बोधन यानातःगु खः धइगु **गुह्यसमाजतन्त्रय्** ४५ पौस कनातःगु दु ।

【य】 ज्ञानसिद्धितन्त्रय् श्री आर्यतारा‌या विषयस थथे कनातःगु दु :

महाकरुणया नित्यं जगद् गुरुणाशयम् ।
सत्त्वोद्धारण दक्षत्वात् तारा ज्ञान प्रकाशितम् ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

श्री आर्यतारा धयाम्ह महाकरुणां जायेका बिज्याःम्ह जगत उद्धार यायेत आश्रय जुयाबिज्याःम्ह प्राणीपिन्त उद्धार यायेत दक्ष जुयाबिज्याःम्ह खः ।

राग द्वेष मोह क्षय कारिणी चतुर्देवी ।
मोह क्षयान् महामोहा लोचना देवी मोहनाशिनी ।
प्रमाद क्षयान् महामान हेतु मामकी देवी प्रमादनाशिनी ।
राग क्षयान् महारागा पाण्डला देवी राग नाशिनी ।
द्वेष ईर्ष्या क्षयान् महेर्ष्या सकलगुणनिधि आर्यतारा देवी पापनाशिनी ।

राग, द्वेष, मोह, ईर्ष्या, अभिमान मदयेकाः बोधिज्ञान बियाबिज्याइपिं चतुर्देवी लोचना, मामकी, पाण्डला, आर्यतारा सेवा यायेमाःगु ध्यान कनातःगु दु ।

【र】 साधनमालाया ३७२ पौस मेपिं ३६० तारा मध्येय् ३३२ तारापिनिगु नामावली खनेमदु । मेगु अनुसन्धान याना स्वयाबलय् २० तारापिनिगु नाम खने दयावःगु क्वय् च्वयागु दु :

१. एकतारा	११. कृष्णवदनतारा
२. आर्यशततारा	१२. भृकुटीमुखतारा
३. वशतारा	१३. महाकारुणिकतारा
४. वरदतारा	१४. महागाम्भीर्यतारा
५. एकजटा तारा	१५. निष्पन्नतारा
६. सर्वभयनाशनीतारा	१६. जयतारा
७. सर्वदुःख नाशनी तारा	१७. कर्णतारा
८. शान्तिकतारा	१८. प्रदीपतारा
९. स्वस्तिकतारा	१९. गौरीतारा
१०. वैश्वानरतारा	२०. कुरुकुल्लार्णवतारा

थुलि तारा खने दयाच्वंगु दु । मेगु १०८ तारापिनिगु नामावली न्ह्यःने वनेधुंकल । फुक तारा मध्येय् २० तारापिनिगु धारणी मन्त्र २० जक खनेदुगु थुकी च्वयागु दु । ल्यंपिं तारापिनिगु धारणी मन्त्र दुर्लभ जूगु खनेदत । धारणी धइगु मन्त्रयागु नाम खः । थ्व विभिन्न तन्त्र, अवदान, **साधनमाला, तारातन्त्र,**

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कुरुकुल्लार्णव तन्त्र, तारापूजाविधिया ग्रन्थय् कनातःगु अनुसन्धान यानाः मालास्वयाः संकलन यानाः च्वयागु जुल । तारा सम्बन्धी बौद्धतन्त्र सफूया परिचय बिस्कं अध्याय फुक्क अध्ययन याःसा नं मेमेगु खँ जक दयाच्वंगु दु । मेगु खँ थुकी च्वयेगु आवश्यक मखना । तारापिनिगु सम्बन्धय् जक च्वयागु जुल । १०८ तारा मध्येय् फुकसिगु धारणी मन्त्र लुइकेत असमर्थ हे जुल ।

【ल】 श्री तारापाराजिका

संसारय् गनं नं देशय् छेँय्, विहारय् विघ्न उत्पात जुइगु भय दु । थुजाःगु भय उत्पन्न जुइबलय् शान्ति स्वस्ति होम जज्ञ क्रिया आदि यानाः शान्ति यायेमाःगु जुल । गनं छेँ विहारय् वज्रमलः जूवइगु, हिती लः बुलुयाः दुर्गन्ध वइगु, सर्प बासं च्वंवइगु, माय्बिलिचा म्हय् कः वइगु, खिचां खिपं हुयाः क्यंवइगु, विहार देगलय् कुमिचा, कुपंछिं गृद्ध च्वंवइगु, क्वखं छ्यनय् दायावनीगु, जलबृष्टि मजुइगु, भुखाय् ब्वइगु, छेँय् प्रेत खनीगु, छेँय् मू हाइगु, छेँय् पशु दुहां वयाः सीगु, देगः मिं नइगु इत्यादि जुयाः उत्पात उपद्रव जुयाः, रोग व्याधि उत्पन्न जुयाः विघ्न जुइ । वसपोल श्री आर्यतारा देवीं शाक्यमुनि भगवान बुद्धया न्ह्यःने बिज्यानाः उकिया शान्ति यायेगु क्रमविधि **श्री तारापाराजिका** धइगु सकलयात कनाबिज्याहुँ धकाः आज्ञा जूबलय् भगवान बुद्धं सकलयात **श्री तारापाराजिकाया** ज्ञान कनाबिज्यात ।

【व】 श्री आर्यतारा देवीया गुणानुशंसा

भूपाल चौर जल वन्हिवायुः विश्वारि वज्राष्ट महाभयानि ।
अकालमृत्युः प्रवदन्ति तज्ज्ञाः तारा प्रभावेन तरन्ति नूनम् ।।

अर्थात् श्री आर्यतारा देवीया सेवा याःगु प्रभावं जुजुयागु भय, वायुया भय, चौर भय, भूकम्प भय, जल भय, अग्नि भय, शत्रु भय, मलःया भय थुलि च्यागू भय दइमखु । पुनश्च :

सर्वव्याधिः विनिर्मुक्ता सर्वैश्वर्य गुणान्विताः ।
अकाल मृत्युः निर्दग्धा च्युतायान्ति सुखावतीम् ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सम्पूर्ण रोग मदयावनी। सम्पूर्ण ऐश्वर्य सुख लाभ जुइ। आपालं धर्मया गुण लाभ जुइ। अकाल मृत्यु जुइमखु। अन्तिम कालय् सुखावती बास जुइ धकाः बुद्धं सकलयात कनाबिज्यात।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

।। ४ ।।

श्री आर्यताराया ध्यान

【क】 साधनमालास कनातःगु श्री आर्यतारायागु ध्यान जप :

थ्व ब्वनाः ध्यान यायेगु :

शून्यताद्यनन्तरं सुंकारं परिणतं नाना रत्नमयं सुमेरु तदुपरि पंकारेण श्वेतपद्मं तदुपरि अकारेण चन्द्रमण्डलं तन्मध्ये शुक्ल हुंकार निष्पन्नतां तारां भगवतीं शुक्लां त्रिनेत्रां चतुर्भुजां पंचतथागतमुकुटीं नानालंकारां भुजद्वयेन उत्पल मुद्रां दधानां दक्षिण भुजेन चिन्तामणि रक्त संयुक्त वरदां सर्वसत्वानां आशां परिपूर यन्तीं वामेन उत्पल मञ्जरीं विभ्राणं ध्यायात् ।

तस्या दक्षिण पार्श्वे मारीचीं पीतां चन्द्रासनां नीलाम्बरां द्विभुजां वामेन रक्ताशोक पल्लवधरां दक्षिणेन सित चामरधरां रक्त कञ्चुकाभरणां वामपार्श्वे महामायूरीं प्रियङ्गु श्यामां द्विभुजां वामेन मयूर पिच्छ दक्षिणेन चामरधरां एवं विचिन्त्य - ॐ भगवती तारेमम हृदये प्रविश स्वाहा ।

अनंलि थ्व मन्त्र ब्वनाः जप यायेगु :

ॐ नमस्तारे मनोहरे हुं हरे स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy. Kathmandu Collection

【ख】 श्री आर्यतारायागु चण्डाली योग यायेगु पंचध्यान :

१. बाह्य शरीरयागु शून्यताया रूपय् ध्यान यायेगु ।
२. आभ्यन्तर चैतसिकया मूलगु नाडीयात शून्यता धकाः स्मरण यानाच्वनेगु ।
३. मण्डलचक्रयागु ध्यान यायेगु ।
४. चैतसिक नाडी मार्गयात नियन्त्रण यायेगु ।
५. चैतसिक नाडीयागु तरंगय् नैरात्मा तरंग संवाहित यायेगु ।

थुजाःगु प्रकारं चण्डाली (कुण्डलिनी) कुम्भक योग यायेगु समाधि अभ्यास यानाच्वंसा तःधंगु सिद्धि लाभ जुइ धकाः कनातःगु दु । थ्व बुद्धत्व प्राप्त जुइगु अवस्थायागु ध्यान खः । थ्व वज्रयानया ज्ञानं जक सीके फइगु खः ।

【ग】 श्री आर्यताराया ध्यान यायेबलय् षडंग योग यायेगु विधि व ज्ञान थथे धयातःगु दु :

१. प्रत्याहार– चक्षु आदि पंच ज्ञानेन्द्रिय व पंच कर्मेन्द्रियया विषय रूपयात ग्रहण मयासे स्वाभ्यन्तरय् भगवान बुद्धयागु प्रतिविम्ब स्वयेगुयात प्रत्याहार धाइगु खः ।
२. ध्यान– सर्वधर्म शून्यता ज्ञानयात स्वयाः प्रज्ञा ज्ञानं आनन्द जुइगु अचलयागु सम्पन्नतायात ध्यान धाइगु खः । चित्त अचल (स्थिर) जुइक ध्यान याना च्वनेमाः ।
३. प्राणायाम– ललना नाडी व रसना नाडी वायुयागु श्वास प्रश्वासयात बुलुहुं दिकाः उकिया दथुइ च्वंगु मध्यमा अवधूति नाडी प्रवेश याकाः कुम्भक प्रयोग यायेगु विधियात प्राणायाम धाइगु खः ।
४. धारणा– वायुमण्डलयात नाभिस्थानय् स्थिर यानाः श्वास प्रश्वासयात बराबर यानाः विन्दुवायुयात विलीन यानातइगु विधियात धारणा धाइगु खः ।
५. अनुस्मृति– वज्ररूप बोधिचित्तयागु आमन्त्रणया विकल्प रहित जुयाः नैरात्माया प्रकाश प्रकट जुइकाः उकियात त्रिधातुया आकारय् प्रदर्शित जूगु लुमंका तइगुयात अनुस्मृति धाइगु खः ।
६. समाधि– नैरात्मायात लुमंकाच्वंगुलिं परिवर्तन मजूगु सुखयात लाभ

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

यायेगु तत्क्षण ग्राहक ग्राह्ययागु प्रवृत्ति त्याग यानाः महाज्ञान समरस जूगु सीकेगुयात समाधि धाइगु खः ।

थुज्वःगु प्रकारं षडंगयोग याःम्ह तान्त्रिक श्री आर्यताराया साधकाचार्य तपश्वीं थःगु अधिस्थानय् च्वनाः याकनं बुद्धत्व सिद्धि लाभ याइ । थुगुकथं षडंगयोग यानाः श्री आर्यतारायागु कृपां सिद्धि लाभ यानावंपिनिगु नाम असंख्य दु । श्री आर्यताराया साधकाचार्य जुइम्हय्सिनं थुगु विषयस विस्तृत रूपं सीकेगु अभिलाषा यानाः गुरु परम्पराकथं श्री आर्यतारायागु अधिष्ठान यायेमाःगु जुल ।

संसारं तरय् जुइत ताउ माःपिं प्राणीपिं दु । उत्तम चर्या यायेत व सफलता प्राप्त यायेत वज्रयानया थ्व छगू मार्ग खः ।

【घ】 श्री आर्यतारा लुमंकाः ध्यान यायेबलय् ब्वनेगु **साधनमालाय्** च्वंगु श्लोक थथे दु :

आर्यतारा महादेवी सर्वालंकार भूषिताम् ।
सव्यतो वरदां देवी वामे नूत्पल करां तथा ।।
एकवक्त्रां सुविम्विं च नव यौवन संस्थिताम् ।
सुगन्धि पुष्प केशां च पद्म चन्द्रोपरिस्थिताम् ।।
अर्ध पर्यंकमवस्तव्य रक्षयेत् भुवनत्रयम् ।
अष्ट व्यन्तराले च भावयेत् तार रूपिणीम् ।।

अर्थ– श्री आर्यतारा महादेवी सर्व अलंकारं विभूषित जुयाबिज्याःम्ह खः । जःगु ल्हातं वरद मुद्रा क्यनाः खवगु ल्हातं पलेस्वां ज्वनाबिज्याःम्ह खः । अथे हे छपाः ख्वाः रश्मिया विम्व धारण यानाबिज्याःम्ह खः । नवयौवन थें स्वस्वं स्वयेमगाःगु सुन्दरमुखी वसपोल श्री आर्यतारा देवी सुगन्ध युक्तगु पलेस्वांया द्यःने बिज्याःम्ह खः । कुन्चित केश धारण यानाः हानं पलेस्वांया द्यःने चन्द्र मण्डलया च्वय् अर्ध पर्यंकासनय् च्वनाः स्वंगू लोकयात रक्षा याना बिज्यानाच्वंम्ह श्री आर्यतारा रूपयात मनं लुमंकाः भाव यायेबलय् अष्ट महाभयं तरय् जुइ, सिद्धिलाभ जुइ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【ङ】 पंचाकाराभिसम्बोधि ग्रन्थय् पंचताराया वर्णचिह्न :

अग्नि दिशि लोचनातारा देवी, शुक्ल वर्णा पृथिवीधातु स्वरूपिणी, मोह विशुद्धा, तथागत कुलोद्भवा, मैत्रीविहारिणी वामे चक्रधरा, दक्षिणे वरदा, चन्द्रमण्डलिनी, अस्यां बीज "लाँ" । धारणी । ॐ ज्वल ज्वल तिष्ठ तिष्ठ सिद्ध मारणी, सर्वार्थ साधनी मम शान्तिं कुरु स्वाहा ।

नैऋत्ये मामकीतारा देवी । कृष्ण वर्णा, अप् (जल) धातु स्वरूपिणी, द्वेष विशुद्धा, वज्र कुलोद्भवा, करुणाविहारिणी वाम वज्रधरा, दक्षिणे वरदा, चन्द्रमण्डलिनी, अस्यां बीज "माँ" । धारणी । ॐ संस्कार शान्तिकरे घुट घुट घुटिनी घोटय घोटय स्वाहा ।

वायव्ये पाण्डला देवी । रक्त वर्ण तेज (अग्नि) धातु स्वरूपिणी, वाचा विशुद्धा, अमिताभ कुलोद्भवा मुदिता विहारिणी वामे पद्मचिह्ना, दक्षिणे वरदा चन्द्रमण्डलिनी, अस्यां बीज "पाँ" । धारणी । ॐ कट विकट निकट कष्टं कर कपाट स्वाहा ।

ऐशान्यां आर्यतारा तारिणी देवी, श्याम वर्ण वायु धातु स्वरूपिणी ईर्ष्या विशुद्धा, अमोघसिद्धि कुलोद्भवा उपेक्षा विहारिणी, वामे उत्पलधरा, दक्षिणे वरदा चन्द्रमण्डलिनी, अस्यां बीज "ताँ" । धारणी । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

मध्ये वज्रधात्वीश्वरी तारा । गगन वर्ण, गगन स्वभावा, रत्नसंभव कुलोद्भवा, सूर्यमण्डलिनी, वामेपद्मधर धर्मधातु चिह्न पंचसूचिक वज्रधरा, दक्षिणे वरदा अस्या बीज "धाँ" । धारणी । ॐ प्रज्ञे महाप्रज्ञे श्रुति स्मृति धृति स्वाहा ।

एवं विमृष्यमाणो हि भावयेत् सततं सुधीः ।
प्राप्नोति चाग्रजां बोधि सम्यक् सम्बुद्ध भाषितः ।

थुजाःगु प्रकारं पंचतारापिनिगु वर्णचिह्न धारणी न्हिथं बुद्धिमानपिसं भावना यात धाःसा अग्रजबोधि प्राप्त याइ धकाः सम्यक् सम्बुद्ध भगवानं कनाबिज्याःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【च】 सर्वदेवता तन्त्रमन्त्रराजय् थथे धयातःगु दु :

षडंग धारयेन्नित्यं चिन्तयेत् आर्यतारिकाम् ।
द्विभुजां सत्व पर्यंकं सर्वाभरण भूषिताम् ।।
अभयहस्तां सर्वेषां वामे उत्पल धारिणीम् ।
साधयेत् सर्व देवन्तु मन्त्रराजेन चोदितम् ।।

अर्थात् श्री आर्यतारायागु थ्व षडंगयोग नित्य धारणा यानाः चिन्तन याये । निका ल्हाः, सत्वपर्यंकआसन, सम्पूर्ण आभरणं विभूषितम्ह, जःगु ल्हातं अभय वर बियाबिज्याःम्ह, मेगु खःगु ल्हातं पलेस्वां धारण यानाबिज्याःम्ह धकाः ध्यान याये ।

【छ】 प्यम्ह तारापिनिगु ध्यान :

लोचनातारायागु ध्यान :

लोचनां त्रिमुखां चिन्तेत् सर्वसत्वहितैषिणाम् ।
सित कृष्ण महारक्तां चारुरूपां विभावयेत् ।।

मामकीतारायागु ध्यान :

ख वज्र नेत्री महाराज्ञीं त्रिमुखां भावयेत् सदा ।
कृष्ण रक्त सिताकारां चारुरूपां विभावयेत् ।।

पाण्डलातारायागु ध्यान :

वाग्वज्री च महाराज्ञीं त्रिमुखां भावयेत् सदा ।
रक्तसित कृष्णाकारां चारुरूपां विभावयेत् ।।

श्री आर्यतारायागु ध्यान :

वज्रोत्पल धरां विद्यां त्रिमुखां कान्ति सुप्रभाम् ।
पीतकृष्ण सिताकारां भावयेत् ज्ञानमाप्नुयात् ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थुलि ध्यान वाक्य थःगु लागी मजुसे सकलयात भिंगु ज्या याये फयेमा धकाः ध्यान यायेमाःगु जुल ।

[ज] ध्यान यायेगु विधि व उकिया फल :

ॐ कारं आदितो दत्वा पश्चात् तारे प्रयोजयेत् ।
तुत्तारे स्यात् तुरे पश्चात् स्वाहान्तः सार्वकर्मिकः ।।
साधनं ध्यान तारायाः मृत्युव्याधि विनाशनम् ।
उद्धृत्य यत् शुभं जगततारां ध्यानं भवेत् ।।

अर्थ– "ॐ" धकाः न्हापां उच्चारण यायेगु । अनंलि "तारे" धकाः उच्चारण यायेगु । अनंलि "तुत्तारे तुरे स्वाहा" उच्चारण यानाः ध्यान च्वनेगु । "ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा" धकाः उच्चारण यानाः एकचित्तं ध्यान यानाः तारायागु मन्त्र ब्वनागु पुण्यं नाना प्रकारयागु ल्वय् मदया वनी । मृत्यु जुइबलय् कष्ट जुइ मखु । सदानं शुभ जुइ । थुजाःगु तारायागु ध्यानं जगतयात कल्याण याइ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

।। ५ ।।

श्री आर्यतारा पूजा, तारामण्डल व सप्तविधानुत्तर पूजा

【क】 श्री आर्यतारायागु तारामण्डल

त्रेतायुगय् रत्नकोशवती देशय् सर्वज्ञमित्र पादाचार्यं सकल ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य, शूद्रपिन्त जुयाच्वंगु रोग व्याधि नाश यायेत श्री आर्यतारायागु मण्डल प्रयोग याःगु खः । थ्व मण्डल प्रयोग यायेत तारासिद्धि गुरुसिद्धि लाभ यायेमाःगु जुल । सिद्धि मदयेकं ज्या सफल जुइ मखु ।

【ख】 श्री आर्यतारा पूजाया ज्वलं

अष्टमंगल, श्रीवत्स, स्वस्ति चिह्न, नागपाश चिह्न, पलेस्वां ध्वज चिह्न, कलश चिह्न, च्वामो छज्वः, न्या चिह्न, छत्र चिह्न, दहिनावर्त शंख, चन्द्र सूर्य, द्वाफ्वःस्वां १२५, स्वां १०८, धूप, दीप, गन्ध । तिंचा १०८, मत दिवा १०८, कुसुम केशरीया रसपात्र १०८, पिण्डपात्र १०८, सत्त्वगोजा १०८ । साघ्यः, सादुरु, साधौ, कस्ति, साखः । पोताय्, अभीर, भुयू सिन्हः, म्हासु सिन्हः, ताय् आखेय्, मेगु स्वां माक्व । चु बूगु जाकि फछि, थापंकि जाकि ६ माना, जजंका, स्वांमाः, ग्वःजा माक्व तयेगु । लुँ पले, वह पले जोर १२, दृष्टिजोर १२, पंचरत्न, ईका पःका । द्वाफ्वःस्वांकचा ९, वंगलसिहः ९, वरहः ९, तिंहः, पंहः । सगं धौपति १२, सुकुन्दा ३, ज्वलान्हायकं १, सिन्हःमू १,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy. Kathmandu Collection

पुजाभः ४ पाः । गुन्तु घाँय्, ब्याःफल १, म्हय्खा पा १, तुफि १, ग्वाः ग्वय् १८, मधि १८. पंचसूत्र का, किसली १०, लुमार ४, वहया अंगू ४, क्वखागा तुयुगु म्हासुगु, ह्याउँगु नापं ४ । नीबजि, धौबजि, मधि, सिसाबुसा माक्व तयेगु । आर्यतारा प्रतिमूर्ति, कलश १० ग्वः, ग्वलाय्ब्व पंचपात्र ३ ग्वः, वलिपा ३, इताः, आखेय्, ताय्, पंचपताका ३, छत्र न्याता रंगया १, गुर्जुपिन्त ह्याउँगु तूलकापः ३, गुर्जुपिन्त किभु निसलाः ३, गुरुमां जूम्हय्सित १, घ्यःयात किभुनिसलाः १ । पंचगव्य ।

[ग] श्री आर्यतारादेवी मण्डल व्रतार्चन पूजा :

आर्यतारा देवी व्रतार्चनयात सद्धर्म आर्यतारा धाइ । आर्यतारा सप्तविधानुत्तर पूजा नं धाइगु खः । आर्यतारा सद्धर्म पुजाबलय् न्हापा सूर्यार्घ याये । गुरुपादार्घ बिये । गुर्जुपिन्त अग्रष्ठा भरण बियेगु जुइ । थ्वधुंकाः पंचगव्य (गोमूत्र, गोमय, सादुरु, साधौ, साखः मिलय् यानातःगु) यात शोधन याये ।

शोधन विधि थुगुकथं कनातःगु दु– पंचगव्ययात धूप क्यने । आर्यतारा मन्त्रं जप न्यास याये । पंचगव्ययात नन्दा, भद्रा, जया, सौम्या, कपिला स्वरूपनं पुजा याये ।

श्री आर्यतारा सप्तविधानुत्तर पुजा यायेत न्हापां सुकुन्दा तयाः सूर्यार्घ याये, स्वम्ह गुर्जुपिन्त पादार्घ तये । नन्दा - वज्रधात्वेश्वरी, भद्रा - लोचनातारा, जया - मामकी तारा, सौम्या - पाण्डलातारा, कपिला - आर्यतारायां मन्त्रं पंचगव्य शोधन याये । धूप क्यने । जप न्यास याये । सकलसित पंचगव्य बिये ।

पंचगव्ययात शोधन यायेगु धारणी मन्त्र थुकथं कनातःगु दु । सितुघाँसं संकाः मन्त्र ब्वनाः जप यानाः शोधन याये ।

ॐ ॐ ॐ अमोघ परिशुद्ध राजाय तथागतायार्हते सम्यक् सम्बुद्धाय तद्यथा ॐ शोधने २ विशोधने २ सर्वपाप विशोधने समन्तेन धिरि २ शुद्धसत्त्व महापद्म हुं हुं हुं फट् फट् स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

मण्डलय् व जजमानयात शंख लः बियाः पंचगव्य बियेबलय् थ्व वाक्य ब्वने ।

गोमूत्रं गोमयं क्षीरं दधि सर्पि कुशोदकम् ।
निर्दिष्टं पंचगव्यं च पवित्रं काय शोधनम् ।।
नन्दा भद्रा जया सौम्या कपिला च कृपावती ।
सर्व पाप विनाशार्थं कूशाग्रं च पवित्र च ।।

हानं शंख लः बिये ।

शंखोदक शुद्धो हुं ।

काय शुद्ध जुइ । थुलिधुंकाः पुजा आरम्भ जुइ । हानं शंख लः बिये ।

शंखोदक शुद्धो हुं ।

अनंलि पुजाभः संकल्प याये । प्रथम देव स्वभावं पुजा यानाः गुरुमण्डल दने । कायभः पुजा यानाः यजमानयात बियाः सिन्हः तने । १२ क्वः तक देवयात सिन्हः तनेगु । अनंलि जजमानयात रहस्यमण्डल दंकाः आर्यतारायागु समाधि दने, चक्रसम्वरयागु नं समाधि दने । अनं लिपा च्याग्वः कलश, न्हाय्कं, सिन्हःमू. सगंधौपति, सादुरु, सुकुन्दा पुजा याये । पंचबुद्धसहितगु मुखलं पुयाः गुर्जुपिसं पुजा याये । अनं लिपां मण्डलया दथुइच्वंगु मूलगु कलशयात विधिअनुसार गुर्जुं पुजा याये । थ्वधुंकाः आर्यतारा मण्डल पूजा विधानकथं गुर्जुं पुजा याये । १०८ तारापिन्त स्वां ब्वयाः विधिकथं पुजा याये । सिन्हः, स्वां, नैवेद्य, सिसाबुसा, मधि, ग्वाः, ग्वय् छाये । धूप, मत बिये । ताय् ह्वले । आर्यतारायागु स्तोत्र ब्वने ।

पुजाधुंकाः आर्यतारायात शंखय् सादुरु, ताय्, आखेय्, द्वाफ्वःस्वां, दक्षिणा तयाः अर्घ याये । अनं लिपा मण्डलया अष्ट बोधिसत्त्व व अष्ट मंगल पुजा याये । थ्वधुंकाः पिण्डपात्र, पुष्प धूप दीप द्यवा मत, तिंचा, गन्ध त्वर्मा, सत्त्व गोजा फुकयात संकल्प याये । गुर्जुपिन्त अंगुष्ठाभरण जाकिप्वः दान याये । यजमानयात त्रिरत्न शरण गमन, मुनि मण्डल दर्शन, वन्दना, पूजना,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

अनुमोदना, अघ्येषण पाप देशना याचना - बोधिचित्तोत्पादना यायेगु ज्या जुइ ।

गुर्जुपिंसं **वज्रधरसागर धारणी** २१ धाः ब्वने । मूल कलश थाय्भु, पिण्डपात्र, द्यवामत, तिंचा कुसुमथल, त्वर्मा, पुजा याये ।

पिण्डपात्र १०८ द्वाफ्वः स्वां, पुष्पतारा स्वरूपं पुजा याये । धुं, धूपतारा स्वरूपं पुजा याये । द्यवामत १०८ दीपतारा स्वरूपं पुजा याये । कुसुमया लःथल पात्र १०८ गन्धतारा स्वरूपं पुजा याये । पंचामृत सहितगु सत्त्वग्वःजा १०८ रसतारा स्वरूपं पुजा याये ।

थ्वधुंकाः मण्डलय् च्वंगु दशभूमि, दशपारमिता, दशवशिता, दशवती, पंचतथागत अष्टबुद्ध पंचतारा अष्टबोधिसत्त्व, १२ लोकेश्वरपिन्त सप्तविधानुत्तर पुजा याये ।

अनंलि गुर्जुपिंसं प्रथम पादया मुद्रा ज्यानाः पूष्प धूप, दीप, गन्ध, रसयागु मुद्रा कयाः लाश्या क्यनाः थुकथं ब्वने :

ॐ सर्व तथागत पुष्प पूजां मेघ समुद्र स्फरण समये हुं वज्रपुष्पे हुं
ॐ आ हुं वज्रपुष्पं प्रतीच्छ स्वाहा ।
ॐ सर्व तथागत धूप पूजां मेघ समुद्र स्फरण समये हुं वज्रधूपे त्रां
ॐ आ हुं वज्रधूपं प्रतीच्छ स्वाहा ।
ॐ सर्व तथागत दीप पूजां मेघ समुद्र स्फरण समये हुं वज्रदीपे ह्रीं
ॐ आ हुं वज्रदीपं प्रतीच्छ स्वाहा ।
ॐ सर्व तथागत गन्ध पूजां मेघ समुद्र स्फरण समये हुं वज्रगन्धे अः
ॐ आ हुं वज्रगन्ध प्रतीच्छ स्वाहा ।
ॐ सर्व तथागत रस पूजां मेघ समुद्र स्फरण समये हुं वज्ररसे त्रां
ॐ आ हुं वज्ररसं प्रतीच्छ स्वाहा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

थुगु प्रकारं गुर्जुपिसं ३६ धाः म्हतिं ब्वनाः पंचतथागतया मुद्रा क्यनाः नृत्य याये। थ्वहे रीतं प्रथम, द्वितीय, तृतीय पाद बुद्ध धर्म संघ आर्यतारा, प्रज्ञापारमिता, आर्य अवलोकितेश्वर स्वरूपं पुजा याये।

प्रथम पाद सिधयेकाः गुर्जुपिन्त व यजमानपिन्त नं कउला याके। एवं रीत द्वितीय पाद, तृतीय पादय् कउला याके। थुलि धुनेवं यजमानयात अष्टांग प्रणाम याके। रत्नमण्डल द्वहलपे। पंचोपहार पुजा याके। श्री आर्यतारा स्तोत्र ब्वने। पंचबुद्धयागु स्तोत्र ब्वने।

यजमानयात रहस्यमण्डल दंकाः स्वां कितनके। विसर्जन याके। चक्र पुजा याये। बलि पुजा याये। सकलसियां स्वांकि तने। **एकविंशति आर्यतारा स्तोत्र** ब्वने। थ्वधुंकाः गुरुपिन्त पुजा याये। यजमानं मण्डल ज्वनाः त्रिप्रदक्षिणा याये। यजमानयात अष्टमंगल, अष्टकलशाभिषेक बिये। अष्टमंगलया चिं छगू छगू ज्वंकाः स्वां, ताय् जाकि ज्वनाः चाहुलाः बिन्ति याके। अनंलि विसर्जन याये। थुलि श्री आर्यताराया सप्तविधानुत्तर पूजा जुल।

【घ】 श्री आर्यतारा साधन

ॐ नमो रत्नत्रयाय । नमः नमो आर्यावलोकितेश्वराय बोधिसत्वाय महासत्वाय महाकारुणिकाय । नमः तारायै तद्यथा ॐ तारे तारय हुं हुं हुं समयस्थिते भर भर सर्वाभरण भूषिते पद्मे पद्मे पद्मभुजे पद्मासनस्थे हस हस त्रैलोक्य वरदे सर्व देव दानव पूजिते स्मराही भगवान् तथागत पुरतः समयं धर धर महासत्वावलोकिते मणिकनक विचित्राभरणे ॐ विलोक्य भगवती तारे हुं हुं हुं फट् फट् फट् इति स्वाहा ।

थुकी 'स्वाहा' शब्दया समास थथे खः–

ॐ स्वहुं, ॐ आहुं ,ॐ हाहुं इति स्वाहा ।

थुकिया तात्पर्य ॐ कार स्वरूप थःगु दिव्य शक्तिद्वारा प्राणीपिनिगु पाप दक्व

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

नाश यानाबिज्याहुँ धकाः सम्बोधन यानातःगु खः । च्वय् च्वंगु धारणी मन्त्र एकान्तय् च्वनाः ब्वनाच्वनेगु व ध्यान यायेगु विधि आर्यताराया **साधनमाला** ग्रन्थय् कनातःगु दु । थ्व मन्त्र ब्वनाः अष्टोत्तर सहस्र अर्थात् द्वःछि व च्याक्वः जप याये । पुजा यानाः विसर्जन याये । मनोरथ कामना पूर्ण जुइ ।

[ङ] श्री आर्यतारा देवीयागु धूप

सिल्हाय्, कपू, श्रीखण्ड, कुंकुम, कस्तुरी थुलि न्याता मिलय् यानाः श्री आर्यतारा देवीयात धूप थनाः सेवा याये । थुकिं सम्पूर्ण पाप भय मदया वनी, मनं इच्छा यानागु पूंर्ण जुइ धकाः **तारातन्त्रय्** कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

।। ६ ।।

श्री आर्यताराया चर्यागीत

[क] श्री आर्यताराया चर्यागीत

राग गुंजरी । ताल घटी ।

एकार संजात श्री लोचनीतारा शुक्लवर्ण शरच्चन्द्र कर धरा ।। १ ।।
नमामि २ श्री आर्यतारा जननी ।। धुवा ।।

वंकार संजात श्री मामकीतारा कनकवर्ण घट धान्य मंजरी तारा ।। २ ।।
मकार संजात श्री पद्मिनीतारा लोहितवर्ण धनुवाणकर धरा ।। ३ ।।
यंकार संजात श्री आर्यतारादेवी श्यामवर्ण नीलोत्पल धरा ।। ४ ।।
हुंकार संजात श्री पुष्पतारादेवी नीलवर्ण धूप कच्छु कर धरा ।। ५ ।।
जन्म जन्म श्री वैरोचन शरणे भाषिते ।
श्री कुलिशाचार्य चरित गीता

थ्व कुलिशाचार्ययागु चर्या गीत जुल ।

[ख] श्री आर्यतारायागु मेगु चर्यागीत

राग शृंगार मालश्री । ताल षट्कंकार ।

हे देवी जननी दुःख सर्व हारिणी, अष्टमहाभय तारिणी, जगतसंमोहिनी ।
तारादेवी माता नमस्कार अहं, भवतः चरणे नित्य शरण ।। धु. ।।
हरित वर्णांगी एकानना स्वर्ग मर्त्य पाताले त्रिनयन दृष्टा ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

कुंचिनी केशिनी, अंजन वर्णांगी, केलिखेलिं भव सर्व दृष्टिनी ।।
जगत माता आर्यतारा नामा, पद्मासन कृता, ललितासना ।
भवभय दुःख प्राणी गण सर्व प्रमोचन कर्ता बोधिज्ञान वरदा ।।
जन अहंकारी प्राणी सर्व पापी प्रज्ञा शस्त्रेण शान्ति करुणा ।।
षड्गति प्राणी भमर वासी, पापीगण संघ सत्त्व दृष्टिनी ।
शील कारुणी वस्त्राभरणी, दुःखी जन स्मरणी सुख वर दायिनी ।।
हे प्रभु माता भय सर्व मोचना सुख शान्ति दाता. देवी आर्यतारा ।। ध्रु.।।
तारादेवी माता नमस्कार अहं । भवतः चरणे नित्य शरण ।। ध्रु.।।

थ्व स्व. पं. वै. आशाकाजी वज्राचार्ययागु चर्यागीत जुल ।

【ग】 श्री आर्यतारायागु नेपालभाषा चर्यागीत

राग शृंगार मालश्री, चचागीत सहज । ताल कंकाल माथ ।

हे देवी जननी ! दुख दक्व हारिणी, अष्ट महाभय तारिणी जगतसंमोहिनी । १ । ध्रु ।
तारादेवी मांयात नमस्कार जिनं, छलपोलया चरण नित्य जि शरण । २ । ध्रु ।
वाउँस्ये च्वंगु रूप, छपाः ख्वाल जुया, स्वर्ग मर्त्य पाताल, स्वंग्वः मिखां स्वया । ३ ।
कुलिचिंगु सँ फुकं क्वकयाव च्वंम्ह, केलेहनं मिखानं सकभनं स्वइम्ह । ४ ।
जगतया माता आर्यतारा धायेका पद्मासन याना ललितासन जुया । ५ ।
संसारया दुःख प्राणीपिनिगु दको फुकाव बिज्याःम्ह, बोधिज्ञान बीम्ह । ६ ।
अहंकार याइपिं मारगणपिन्त ज्ञानयागु शस्त्रं शान्ति याना बिज्याःम्ह । ७ ।
षड्गति प्राणी चाःहुलाच्वंपिं पापीगण धाःपिं फुकयात स्वइम्ह । ८ ।
करुणा व शीलया वसः तिसा तियाः दुःखिपिं लुमंकाः सुख वर बियाः । ९ ।
हे प्रभु माता ! भय दको फुकाः सुख शान्ति दाता, देवी आर्यतारा । १० ।
द्वलछि न्हय्स्वँ सालं चउला पुन्हीखुन्हु मांयात लुमंकाः थुगु गीत चिना ॥ ११ ॥

थ्व नं स्व.पं.वै.आशाकाजी वज्राचार्ययागु नेपालभाषाया चर्यागीत खः ।
थुकियागु रचना काल ने.सं. १०७३ साल खः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

॥ ७ ॥

श्री आर्यतारायाबारखं

【क】 श्री आर्यतारां १०८ मचातयत उद्धार याःगु बाखं थथे दु :

त्रेतायुगय् क्रकुछन्द बुद्धयागु पर्याये रत्नकोशवती देशया जुजु रत्नकेतुं तीर्थिक ब्रम्हूयागु उपदेश न्यनाः नराहूति जज्ञ होम यायेत १०८ मचात दुयेगु ग्वसाः ग्वयाः छम्ह छम्ह यानाः मचात मालाहयाः कुनातल । १०७ मचात मुंबलय् धर्मदत्त धयाम्ह ८ दँ दुम्ह मचा छम्ह नं थन हे तयेहयाः कुनातल । १०८ मचा खात । लिपा वःम्ह छम्ह मचां सर्गतय् थस्वयाः मां लुमंकाः बिन्ति यानाः ख्वयाच्वन । १०७ मचातयसं व मचायात उपिं सकसिगुं काल जुया वःम्ह धकाः वयात दाल । अजाःगु बखतय् श्री आर्यतारा सुदृष्टि स्वयाः स्वर्गं क्वहां बिज्यानाः धर्मदत्त बालकयात दर्शन बियाः धयाबिज्यात– "धन्दा कायेमते । **"ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।"** धयागु मन्त्र ब्वनाच्वँ । १०७ मचातयत नं थ्व मन्त्र ब्वंकाति ।" थुलि उजं जुयाः श्री आर्यतारा देवी अन्तर्धान जुयाबिज्यात । उम्ह बालक धर्मदत्तं धैर्य यानाः सुंक च्वन । न्ह्यः वयेकाच्वंपिं १०७ मचात न्ह्यलं चाःबलय् उम्ह धर्मदत्त बालकं सकल मचातयत स्वयाः धाल– "ख्वयेमते । थन भगवती मां बिज्यानाः थथे आज्ञा जुल । **"ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा"** थ्व मन्त्र छिपिं सकलसिनं ब्वनाच्वँ ।" श्री आर्यतारायागु मन्त्र सकल मचातयसं मनं मनं ब्वनाच्वन ।

अनंलि सिपाहींतयसं १०८ मचात यंकाः जुजु रत्नकेतुया न्ह्यःने तयेयंकल । उम्ह रत्नकेतु जुजुं ब्रम्हू पुरोहितया वाक्य अनुसार छम्ह छम्ह यानाः १०७ मचात

CC-0. Nepal Sanskrit Academy. Kathmandu Collection

जज्ञय् दुयाः नराहूति यज्ञ यात । तर छम्ह मचायात हे मिं मथ्यू । मचात सर्गतय् ब्वयावनाः श्री आर्यतारा देवीयाथाय् थ्यंवन । मचात फुक्कसिगु उद्धार जुल ।

अजाःबलय् जज्ञ विघ्न जुयाः अग्नि देवता कोप जुयाः ग्यानापुगु मिया ज्वाला थाहां वयाः क्यनाब्यूगुलिं सकल ब्रम्हूत व अन दुपिं सकल भारदार, पाहां, स्वःवःपिं मन्त्रीगण, महाजन सकल जनता व जजमान च्वंम्ह रत्नकेतु समेत ग्यानाः बिस्युं वन । धर्मदत्त बालक छम्ह मग्यासे सुंक च्वनाः स्वयाच्वन । जज्ञय् मि सिनाः कुँ जक वयाः जज्ञ विघ्न जुल ।

अजाःगु बखतय् धर्मदत्त बालकयात क्रकुच्छन्द बुद्धं आकर्षण यानाः सःतल । धर्मदत्त बालक दनावनाः चाःहुलाः वँवं क्रकुछन्द बुद्धयागु न्ह्यःने च्वंवन । वं वसपोल बुद्धयात नमस्कार यानाच्वन । वसपोल क्रकुछन्द बुद्धं धर्मदत्त बालकयागु छ्यनय् ल्हातं थियाः आज्ञा जुयाबिज्यात–

"हे बालक छं धन्दा कायेमते । छन्त सर्वज्ञमित्र पादाचार्य धकाः नाम तये । छन्त आचार्य अभिषेक बिये । भिंगु कुशल मूल उपदेश बिये" धकाः विधिपूर्वक आचार्य अभिषेक बियाः धयाबिज्यात । "हे बालक ! छन्त आचार्य अभिषेक प्राप्त जुल । छ सर्वज्ञमित्र पादाचार्य जुल । जज्ञ बिघ्न जूगु शान्त याः हुँ । १०८ द्वाफ्वः स्वां होम यानाब्यु, बिघ्न जूगु शान्त जुयावनी ।"

वसपोल क्रकुछन्द बुद्धयागु उजं उपदेश न्यनाः सर्वज्ञमित्र पादाचार्य जुयाः नराहूति यज्ञ बिघ्न जूगु शान्त यायेत क्रकुछन्द बुद्धयागु उपदेशकथं १०८ द्वाफ्वः स्वां आहुति बियेगु विषयस जुजु रत्नकेतुयागु न्ह्यःने च्वनाः सान्त्वना बियाः सल्लाह यानाः १०८ द्वाफ्वः स्वां आहुति बियाः यज्ञया विघ्न शान्त यानाबिल । रोग व्याधि, उपद्रव जूगु विघ्न शान्त जुयावन । अनंलि व धर्मदत्त बालक सर्वज्ञमित्र पादाचार्य जूबलय् छन्हु चान्हय् न्हापा दुःख जूगु लुमंकाः धैर्य यानाः श्री आर्यतारा लुमंकाः ध्यान च्वनाः मन्त्र जप यानाच्वंबलय् वसपोल श्री आर्यतारा देवीं करुणा तयाः दर्शन बियाबिज्यात । सर्वज्ञमित्र पादाचार्ययागु छ्यनय् ल्हाः दिकाः धयाबिज्यात–

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

"धन्दा काये मते, छ उद्धार जुल । छ सर्वज्ञमित्र पादाचार्य जुयाः वज्रयान चर्या यानाच्वँ । छ लिपायागु जन्मय् सहानामलोकधातु वइबलय् शाक्यमुनि बुद्ध जुइम्ह खः । उबलय् छ सकल प्राणीपिन्त उद्धार याइम्ह जुइ ।" अजाःबलय् सर्वज्ञमित्र पादाचार्यं बिन्ति यानाः स्तोत्र यात । व धर्मदत्त बालक जुयाच्वंबलय् सिद्धिलाभ जुयाः सर्वज्ञमित्र पादाचार्य जूबलय् वसपोल श्री आर्यतारायागु न्ह्यःने च्वनाः थुगु प्रकारं स्तोत्र यात–

ॐ नमः आर्यतारायै

बालार्का लोक ताम्रःप्रवर सुर शिरः चारु चूडामणिश्री ।
सम्पत् सम्पर्करागा नतिचिर रचिता लक्तकः व्यक्त भक्ती ।।
भक्त्यापादौ तवार्ये करपुट मुकुटा टोप भक्तोत्तमाङ्गः ।
तारिण्यापद शरण्ये नवनुति कुसुमस्रग्भि रभ्यर्चयामि ।।

भावार्थ– हे तारिणी ! आपत् विपत् कालय् शरण कयाः उद्धार यानाबिज्याःम्ह श्री आर्यतारायात निपा ल्हाः बिन्ति यानाः छ्यनय् ल्हाः तयाः प्रणाम यानाः नम्रतापूर्वक छ्यं क्वछुनाः नकतिनि लूगु बालार्क सूर्ययागु ह्याउँगु वर्ण थें प्रकाश तेज दुम्ह छलपोलयात प्रणाम यानागु दु । इन्द्र देवतापिनिगु छ्यनय् च्वंगु चूडामणि थें जाःगु शोभायमान जूगु अनेक न्याता रंग ल्वाकज्यानाः दुगु पंचरश्मि थें तत्कालं लूगु सुर्घःयागु रश्मि शोभायमान जूगुयात श्रद्धा तयाः थुगु न्हूगु रचना स्तोत्र स्वांमाः हने थें हनाः भक्तिपूर्वक पूजा यानाः स्तोत्र ब्वनागु जुल ।

(थ्व स्तोत्रय् ३७ पु श्लोक दु । स्रग्धरा छन्दं च्वयातःगु थ्व बालार्क स्तुति खः ।)

उम्ह धर्मदत्त बालक सर्वज्ञमित्र पादाचार्य जुयाः सकलयात उपदेश बियाः वसपोल श्री आर्यतारायागु प्रभावं महाप्राज्ञ विद्वान जुयाः लिपतय् सुखावती भुवनय् वनाः श्री आर्यतारा देवीया दर्शन यानाः बोधिसत्त्व महासत्त्व जुयाः सुखानन्द लाभ याःगु जुल ।

व धर्मदत्त बालक गन देशय् च्वंम्ह सुया कायमचा खः ? छु जुयाः रत्नकोशवती देशया जुजु रत्नकेतुया ल्हातय् लाःवंगु खः ? थ्व विषयस थथे कनातःगु दु :

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

विचित्रकर्णिकावदानय् दुकथं धर्मदत्त बालकया बाखं :

पद्मपुरि धयागु देशय् गुणशील धयाम्ह महाजन छम्ह दु । थ्वया कलाः गुणवती धयाम्ह महाजननी छम्ह दु । थुपिं महाजन महाजननीया सन्तान मदयाः बुद्ध धर्म संघ सेवा यानाच्वन । बुद्धयागु अनुभावं महाजननी गर्भवती जुल । भिला दुबलय् कार्तिक शुक्ल पुन्हिखुन्हु काय्मचा जन्म जुल ।

छन्हु ज्योतिषं जातः च्वयाब्यूबलय् मिथ्यावादी जुयाः मखुगु खँ ल्हात । महाजनया शत्रु जुयाच्वंपिं फुकीतय्सं मखुगु खँ ल्हाःगु न्यनाः धाल "थ्व मचा त्यागी, धन फुकाजुइम्ह खः । धन नाश याइम्ह मचा छेँय् तये मज्यू" धकाः मखुगु मिथ्या खँ ल्हाःगु गुणशील महाजनं न्यनाः कुपुत्र धकाः वायेके छ्वत । महाजननी गुणवती मांम्ह नुगः मछिंकाः तःसकं शोक यानाः ख्वयाच्वन । प्यन्हु दुबलय् मचा वांछ्वःगु पापं महाजनया छेँ मिं नयाः भस्म जुल । मचायात वसपोल श्री आर्यतारायागु सुदृष्टि लानाच्वन । बुँइ वांछ्वया तःम्ह मचा इमां यंकाः दुर्गा वनय् कनकावती धइगु बुद्ध क्षेत्रय् सुवर्ण चैत्यया गजुली जुनाः क्वानानयेत त्वाथं क्वानाः स्यायेत सन । व मचां तुति संकाच्वंगुलिं इमा ग्यानाः मचा त्वःताः ब्वयावन ।

अजाःबलय् सन्तान मदुम्ह रति शर्मा ब्राह्मण व रत्नावती ब्राह्मणी निम्हतिपू कनकावती सुवर्ण चैत्य सेवा याःवःम्हय्सिनं चैत्यया गजुली ख्वयाच्वंम्ह मचा खनाः बुयायंकल । अहो गुलि बांलाःम्ह मचा । भी सन्तान मदुगुलिं चैत्य भगवानं वरदान ब्यूगु जुइ, काय्मचा धकाः प्रतिपाल यानातये धकाः थःगु छेँय् यंकल । छेँय् थ्यंकाः काय्मचा धकाः प्रतिपाल यानातल । धर्मधातुया चैत्य गजुली तयातःम्ह मचायात धर्मदत्त शर्मा धकाः नामकरण यानाः च्यादँतक प्रतिपाल यानातल । छन्हु रति शर्मा ब्राह्मणं दान काःवने धकाः यजमानया छेँय् वन । तापाःगु लँ वनाः यजमानपिसं दान ब्यूगु कयाः आपालं दक्षिणा सामान ज्वनाः छेँय् लिहांवल । व मचा धर्मदत्त बालकं छेँय्च्वंगु धन सम्पत्ति थलबल फुक मेपिन्त दान बियाच्वंगु खँ ब्राह्मणी रत्नावतीं थः भाःत रति शर्मायात कनाबिल । छेँय् च्वंगु धन थलबल आपालं पाः जूगुलिं तंम्वयाः धर्मदत्त मचायात ह्ययेकाः छन्हु यजमानपिन्थाय् पूजा वनाः दान काः वनेनु

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

धकाः पिने ब्वंनायंकल । तापाक ब्वनायंकाः सिँबन्जाःया छेँय् चछि च्वनाः सिँबन्जाःयात ह्ययेकाः जिं कन्हय् काःवये धयाः ध्यबा भचा बियाः नयेगु बजि मधि बियाः धर्मदत्त बालक सिँबन्जाःयात त्वःतावन । सिँबन्जाः सँय्चां नं च्यान्हुतक लहिनातल । सिँबन्जालं मचा लहिनातःबलय् नं सिँबन्जाः बनय् सिँ काःवंबलय् भ्वय् न्यायेकः वःपिन्त सितिकं सिँ बियाच्वनीम्ह जुयाच्वन । छेँय् सिँ पाः जुयाच्वन । सिँबन्जाः तंम्वयाः आः थ्व मचा सुयात बियाछ्वये धकाः मती तयाच्वंबलय् रत्नकोशवती देशय् च्वंपिं सिपाहींत वयाः मचा छम्ह माःवयाच्वंगु अन थ्यंकःवल । व धर्मदत्त बालक छम्ह खंबलय् सिंबन्जाःयात ह्ययेकाः धन बियाः धर्मदत्त बालक छम्ह ब्वनाः मां बाःया छेँय् यंकाबिये धकाः ह्ययेकाः रत्नकोशवती देशय् ब्वनायंकाः सछि व न्हयम्ह १०७ मचात तयातःगु छेँय् तयेयंकल । १०८ मचात पूर्ण जुल । मेपिं मचात न्हयम्ह च्याम्हसिनं भीत काल वःम्ह धकाः व धर्मदत्त बालकयात दायाबिल । धर्मदत्त बालक छम्ह ख्वयाच्वन ।

१०७ मचात फुक छथाय् वनाः च्वनाः न्ह्यः वयेकाच्वंबलय् व धर्मदत्त बालकं आश्चर्य जुयाः जितः थन छाय् तयेहःगु जुइ धकाः छखे भ्यालय् च्वनाः सर्गतय् थःस्वयाः मां धकाः ख्वयाच्वंबलय् श्री आर्यतारा देवीं करुणा सुदृष्टिं स्वयाः सर्गतं क्वहां वयाः धर्मदत्त बालकया न्ह्यःने वयाः दर्शन बिल । श्री आर्यतारा देवीं आज्ञा जुल– "ख्वयेमते, धन्दा कायेमते, जिं उद्धार यानाबिये । थ्व– **ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा** धइगु मन्त्र ब्वनाच्वँ । मेपिन्त नं ब्वंकाच्वँ, जिं उद्धार यायेगु जुल" धकाः आज्ञा जुयाः अन्तर्ध्यान जुयाबिज्यात ।

थनं क्वय्यागु खँ च्वय् वनेधुंकूगु दु । व धर्मदत्त बालकया मांबौ, जन्म जूगु थासंनिसें रत्नकोशवती देशय् लाःवंगु थथे जूगु धकाः परिचय बियागु जुल ।

【ख】 श्री आर्यतारादेवीं चन्द्रगोमीयात उद्धार याःगु बाखं

चन्द्रगोमीया जन्म पूर्वी भारतया वारेन्द्र धइगु थासय् जूगु खः । व चन्द्रगोमी व्याकरण, तर्क, न्यायशास्त्र, छन्दशास्त्र आदि बाल्यकालय् हे पारंगत याःम्ह खः । वं महान् आचार्य स्थिरमतियाके महायानसूत्र व अभिधर्म अध्ययन

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

यात । मन्त्रविद्या साधन यानाः श्री आर्यतारा व श्री अवलोकितेश्वरयागु ज्ञान साक्षात्कार यानाः सीकाः विद्वान जुयाच्वन । अनं लिपा जुजु भर्षया द्वेशय् वैद्यराज जुयाच्वन । नापं शिल्पकला व छन्दशास्त्र आदि ग्रन्थय् च्वंगु ज्ञान पिथना बिल । चन्द्रगोमीं जुजु भर्षया म्ह्याय् तारा धयाम्ह राजकन्यानाप इहिपाः यात । छन्हु तारा राजकुमारीया दासीं राजकुमारीयात तारा धकाः सःतूबलय् चन्द्रगोमीया नुगलय् बिचाः वल– इष्टदेवी श्री आर्यतारा समानम्ह नाप विवाह यानाः वनाप संभोग यायेगु उचित मजू धइगु बिचाः यानाः तापाक च्वंवनेगु बिचालं तारा राजकुमारीनाप मच्वनेगु ग्वसाः ग्वःगुलिं जुजु भर्ष थः पुत्री राजकुमारी तारायात अपमान यात धकाः चन्द्रगोमीयात ज्वनाः सन्दुकय् दुने तयाः खापा तिनाः तालं ग्वयाः नं गंगाखुसी वांछ्वया बिल । गंगा खुसी चुइकः यंकूबलय् व चन्द्रगोमीं श्री आर्यतारा लुमंकाः प्रार्थना यानाच्वन । अजाःबलय् व सन्दू गंगा खुसि तटया सिथय् दिनाच्वन । माझीतय्सं व सन्दू तटय् दिनाच्वंगु खनाः कयाहयाः सन्दूया तालं ग्वयातःगु तःछ्यानाः स्वःबलय् चन्द्रगोमी जीवित जुयाच्वंगु खनाः वयात अनं लिकयाः उद्धार यानाबिल । चन्द्रगोमी उद्धार जूगुलिं थ्व थाय् चन्द्रद्वीप धइगु नामकरण जुल ।

व चन्द्रगोमी सिंहली व्यापारीनापं सिंहल द्वीपय् वन । अन सिंहल द्वीपय् प्रायः नागरोग प्रकोप जुयाच्वन । नागरोग जूपिन्त रक्षा यायेत आर्यसिंहनाद लोकेश्वर देगः दयेकाः सिंहनाद लोकेश्वर मानय् यानाः नागरोग मजुइगु उपकार यानाः उद्धार यानाबिल । फलस्वरूप नागरोग शान्त जुयावन । व चन्द्रगोमी अन महायान बुद्ध धर्म उपदेश बियाः बौद्ध धर्म प्रचार यानावन धकाः तिब्बतयागु तन्यूरय् कनातःगु दु ।

【ग】 रत्नाकर शान्तिपादं श्री आर्यतारा दर्शन लाभ याःगु :

विक्रमशील विहारया पूर्व द्वारपालक नाडपादया समकालीन रत्नाकर शान्तिपादया जन्म मगध देशया ब्रम्हू कुलय् १० गूगु शताब्दी जूगु खः । वं बाल्यकालय् वेदवेदान्त अध्ययन यात । अनंलि ओदन्तिपुरि विहारय् वनाः त्रिपिटक अध्ययन यानाः त्रिपिटकाचार्य जुल । थ्वयां लिपा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

विक्रमशील विहारय् वनाः जेतारी विद्वानयाके महायान अध्ययन यानाः महास्थविर जुयाः सोमपुरिया उपाध्याय पदय् नियुक्त जुल। उबलय् समयवज्र थगनपादयाके बौद्धतन्त्र अध्ययन यात ।

रत्नाकर शान्तिपादं ७ दँ तक आर्यतारायाध्यान जप यात । श्री आर्यतारा देवीं दर्शन बियाबिज्यात। उगु बखतय् मैत्रेय बोधिसत्त्व व मंजुश्री बोधिसत्त्वयागु नं दर्शन लाभ यात। श्री आर्यतारा देवीं– "छ सिंहल द्वीपय् वनाः उपदेश ब्यू हुँ। महायान धर्म प्रचार यानाः रक्षा याः हुँ" थथे धकाः उजं दयेकाबिज्यात। उबलय् सिंहल द्वीपया जुजु महीपालया समकालीन जुयाच्वन। उम्ह शान्तिपाद १०८ दँ तक म्वानावंगु कनातःगु दु।

【घं】 सूर्यगुप्तं न्हय्गू जन्मतक श्री आर्यतारायादर्शन लाभ याःगु :

चन्द्रगोमीया समकालीन काश्मीरय् जन्म जूम्ह सूर्यगुप्तयात न्हय्गू जन्मतक नं श्री आर्यतारायादर्शन लाभ जुयाः मचांनिसें तीक्ष्ण बुद्धि दुम्ह पाण्डित्य विभूषित जूम्ह धकाः कनातःगु दु । व सूर्यगुप्तं तारायागु अभिषेक प्राप्त यानाः **श्री आर्यतारातन्त्रया** १०८ ग्रन्थ रचना यानाः तारा स्तोत्र व तन्त्रया आधारय् **तारासाधना विधि, तारा मण्डलविधि** आदि रचना यानावंगु तिब्बतया तन्यूरय् कनातःगु दु ।

【ङ】 सर्वज्ञमित्र पादाचार्यं सप्तविधानुत्तर पुजा याकूगु

त्रेतायुगया क्रकुछन्द बुद्धया पर्यायस रत्नकोशवती देशय् ताराव्रत याःम्ह सर्वज्ञमित्र पादाचार्यं रत्नकेतु जुजुयात वन्दना पूजना, बोधिचित्तोत्पादना, पापदेशना, पुण्यानुमोदन, याचना, अध्येषणा, त्रिशरण गमन याकेधुंकाः श्री आर्यतारायागु मन्त्रदान बियाः रत्नकेतु जुजुयात कल्याण जुइकाब्यूगु वृत्तान्त सर्वज्ञ मित्रपाद जातकय् कनातःगु दु। थ्व हे कथं नेपालय् सप्तविधानुत्तर पुजा यायेगु प्रचलन जूगु खः ।

त्रिरत्नसुन्दर षोडशी स्तोत्रय् श्री आर्यतारायागु बिषययु थुगुकथं वर्णन यानातःगु दु :

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

आर्यतारणी वसुन्धरीदेवी लक्ष्मी श्री वज्रिणी कुलिशेश्वरी माता ।
लोकनाथ भगवान् जन्म जन्म भगवत् पाद भक्तिम् ।।

थ्व सुन्दर धइम्हय्सिनं श्री आर्यतारा, वसुन्धरा, लक्ष्मी, वज्रिणी, कुलिशेश्वरी व भगवान बुद्धयात सम्बोधन यानाः जन्म जन्म पतिकं भगवती श्री आर्यतारायाचरण कमलय् भ्वपुयाः भक्ति याना च्वने दयेमा धकाः स्तोत्र यानातःगु दु ।

[च] आर्यतारा स्मरण याःगु मात्रं उद्धार जूगु बाखं :

पूर्वकालय् छम्ह निरपराध निर्दोषी व्यक्तियात छम्ह झोँकिम्ह सेनापतिं थःगु मिखाफुसि कयेकुंकाः तं क्यनाः वा कटटं न्ह्ययाः तंख्वाः ज्यानाः सास्ति यात । निरपराधी व्यक्तियागु सँ ज्वनाः सालाः उखेथुखे चाःहुयेकल । अप्वः दोष बियाः खिपतं चिनाः गथः यानातल । लः त्वने प्याः चायेकाः हानं नयेगु इच्छा जूगु नयेमखंकाः कथु गंका च्वनेमाल । प्रिय थःथितिपिं नाप वियोग जुइकाबिल । अजाःम्ह निर्दोषी व्यक्तिं "श्री आर्यतारायागु शरण, जितः उद्धार यानाब्यु" धकाः लुमंके मात्रं श्री आर्यतारां सुदृष्टि स्वयाबिज्यात । विपत्ति जूगुयात उद्धार यानाः बन्धनं मुक्त यानाबिज्यात । श्री आर्यतारायात न्हिथं सेवा भक्ति यानाच्वंम्हसित छुं नं भय दइमखु धकाः कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

॥ ८ ॥

नेवाः बौद्ध संस्कृतिइ श्री आर्यतारा देवी

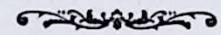

【क】 नेवाः बौद्धतय् सुं नाप लातकि 'तारेमाम शरण' धायेगु चलन दु। थ्वया अर्थ 'हे आर्यतारा मां जित शरण कयाबिज्याहुँ' धाःगु खः ।

【ख】 देखा कायेबलय् पूर्व सेवा यायेधुंकाः छेँय् कःसी च्वनाः लोचनातारा, मामकीतारा, पाण्डलातारा व आर्यतारापिन्त पुजा यायेगु प्रचलन दु ।

【ग】 पकाः दया आयु आपाः मदुसा ताःआयुया निंतिं गुर्जुयात आयुसाधना याकाः श्री आर्यतारा देवीया पुजा ज़प याइ । बिरामी तच्वः जुयाः घितिघिति च्वनाच्वनीबलय् ताराधर्म यानाबिलकि आयु ल्यं दनिम्ह जूसा ल्वय् याकनं लाइ, मदुम्ह जूसा दुःख कष्ट सियाच्वने म्वायेक याकनं मुक्त जुइ धयागु धारणा दु ।

【घ】 बौद्ध नेवाःतय्सं म्ह्याय्मचापिन्त प्रज्ञास्वरूप धकाः मानय् याः । थथे म्ह्याय्मचापिन्त प्रज्ञास्वरूप मानय् यायेगु आर्यतारायात मानय् याःगु तुल्य खः ।

लोचना आदि तारापिन्त प्रज्ञामाता सुमाता त्रिभुवन जननी धकाः धयातःगु दु। गथे :

प्रज्ञामाता सुमाता त्रिभुवन जननी लोचनाद्या भगिन्यः ।

【ङ】 बौद्ध नेवाःतय् मिसामस्त इहि यायेबलय् श्री आर्यतारा पुजा यायेमाः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【च】 मृतकयागु अस्थि कायेबलय् षड्गतिं तरय् यायेत मृतकया अस्थियात पंचगव्यय् पंचतारा स्वरूपं पुजा यानाः अस्थियात सिला छ्वयेमाः, न्हय्न्हुतक शुद्धगु पंचगव्यं अस्थियात शोधन यानाकयाः विधिपूर्वक पंचबुद्धया गर्भय् तयाः प्यम्ह तारा स्वरूप पुजा यानाः चैत्यया गर्भय् तयेगु व वाग्मती प्रवाह यायेमाःगु विधि कनातःगु दु ।

प्राणीयागु अस्थिधातुयात पंचगव्यं शोधन मयायेकं शुद्ध जुइमखु । मृतकयागु चित्त चैतसिक प्राण अशुद्ध जुलकि षड्गति भोग यायेमाली । वेदनीय कर्म दया हे च्वनी । अथे जूगुलिं अस्थिधातुयात पंचगव्यं शोधन यायेमाःगु जुल । शोधन मजूगु पशुप्राणीयागु ला द्यःयात द्यछायाः पुजा याःगु फल व्यर्थ जूवनी । असिद्धि जुयाः पापया कर्म भोग याःवनी धकाः धर्मशास्त्रय् कनातःगु दु । अतः पशुया ला द्यःयात द्यछायेगु निषेध यानातःगु जुल ।

【छ】 कन्या श्राद्ध : ब्याहाः मयाःम्ह कन्या म्ह्यायम्चा सित धाःसा कन्यायागु नामं लत्या श्राद्ध यायेबलय् लोचनीतारा, पाण्डलातारा, मामकीतारा, आर्यतारायागु व मृतकयागु पिण्ड समेत न्याग्वः दयेकाः छग्वः पिण्ड प्यम्ह तारायागु पिण्डय् लीन याना बियेमाः । थ्वयात "आर्यतारा लीन श्राद्ध" धाइ ।

कुशं थियाः

लोचनातारा शरणं गच्छेत् ।
मामकीतारा शरणं गच्छेत् ।
पाण्डलातारा शरणं गच्छेत् ।
आर्यतारा शरणं गच्छेत् ।

धकाः वाक्य ब्वनेमाः । अनंलि विकल पिण्ड पुजा याये । विकल पिण्ड श्राद्ध पुजा मयायेकं श्राद्ध जुइमखु । थुजाःगु प्रकारं लीन कन्याया श्राद्ध यानाबियेवं सुखावती बास जुयाः तरय् जुयावनी धकाः **मंजुश्री पाराजिकाय्** कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【ज】 अथे हे अष्टमीव्रतय् नं श्री आर्यतारा पुजा यायेमाःगु विधि कनातःगु दु । **निष्पन्न योगावली, मञ्जुवज्र मण्डल, अक्षोभ्य मण्डल, वज्रसत्त्व मण्डल, वज्रतारा मण्डल, वज्रधातु मण्डल, धर्मधातु मण्डल, वज्रडाक मण्डल, कालचक्र मण्डल** आदि ग्रन्थय् नं पंचतारा पुजा यायेमाःगु विधि कनातःगु दु ।

【झ】 सहस्राहुति जज्ञ व साधारण जज्ञय् होम यायेबलय् श्री आर्यतारा पुजा यानाः जज्ञ यायेगु विधि नं कनातःगु दु ।

गनं छैं परिवारय् मृत्यु जुल धाःसा घःसू (घर शुद्ध) जज्ञ यायेबलय्, व सहस्राहूति जज्ञ यायेबलय् नं लोचनातारा, मामकीतारा, पाण्डलातारा, आर्यताराया पुजा यायेमाः ।

【ञ】 दशमहाविद्याकथं– काली, तारा, षोडशी, भुवनेश्वरी, भैरवी, छिन्नमस्ता, धूमावती, वगलामुखी, मातङ्गी, कमला यानाः झिम्ह देवी खने दयाच्वंगु दु । यलय् थुपिं झिम्ह देवी थाय्थासय् थापना यानातःगु दु । थुपिं देवीपिन्त नेवाःतय्सं सदानं मानय् यानाः पुजा यानाच्वन ।

【ट】 दशविद्याः **मूलतन्त्रय्** भगवान् बुद्धं आज्ञा जुयाबिज्याः थें बौद्ध नेवाःतय्सं भिन्चामय्जु, भिन्चाया म्ह्याय्, भिन्चाया केहेँमय्जु, निनि, निनिया मां, कलाःया मां ससःमां, पाजुया कलाः मल्जु, ककाया कलाः, मल्जुया केहेँ चमाजु व थः कलाः समेत फुक स्वगोत्रया मिसापिं लोचना, मामकी, पाण्डला, आर्यतारा धइगु धर्मधातुया बीज दशविद्या धकाः सीकेमाः । मोक्ष (निर्वाण) कामना याइम्ह उपासक शिष्यं अभिषेक कालय् थुजाःगु दशमहाविद्या धकाः सीकाः आर्यतारा भाव यानाच्वनेगु तारासमाधि धाइगु खः । थुजागु दशमहाविद्या परिवार म्हसीकाः अभिषेक कालय् श्रद्धा तयाबियेमाः धइगु **सेकोद्देश टीका** पृष्ठ २३ स कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【ठ】 चैत्य पलिस्था यायेबलय् प्यंगू दिशा पूर्व, दक्षिण, पश्चिम, उत्तरय् च्वंपिं अक्षोभ्य, रत्नसंभव, अमिताभ व अमोघसिद्धि बुद्ध व वया क्वसं च्वंपिं तारापिं न पुजा यायेगु थिति दु ।

【ड】 धर्मधातु मण्डल पूजा, वज्रधातु महामण्डल पूजा, अमोघपाश मण्डल पूजा, अमोघपाश लोकेश्वर पूजा, वसुन्धरा मण्डलपूजा, दुर्गतिपरिशोधन पूजा, चक्रसम्वर मण्डल आदि पुजा यायेबलय् लोचनातारा, मामकीतारा, पाण्डलातारा, आर्यतारा पुजा यायेगु अनिवार्य यानातःगु दु ।

【ढ】 नेवाःतय् न्हूगु छेँ दनेबलय् 'स्थिरोभव वाक्य'स श्री आर्यतारा सम्बद्ध जूगु थुकथं कनातःगु दु :

वज्रसत्त्वः शिरोदारुः तारा छादन दारुचाम् ।
तत्संयोगश्च सम्बन्धः दारु योगेति संविदुः ।।

अर्थात छेँया न्हापांगु थैमा जुलसां वज्रसत्त्व स्वरूप खः । मूसिँ जुलसां श्री आर्यतारा देवी व योगिनी स्वरूप खः । मेगु निगू सिँ स्वानाच्वंगु श्री आर्यतारा व योगिनी निम्ह सम्बन्ध जूगु धका सीकेमाल ।

ताराग्र मिश्रितो दारु :

तुनाःसिँ स्वानाच्वंगु भ्याःया पिने धंकातइगु सिँ प्यम्ह तारापिं खः धकाः **स्थिरोभव वाक्य महात्म्य**स कनातःगु दु ।

द्वारे भैरव विज्ञेयः पंचरक्षास्तु उर्ध्वगाः ।

अर्थात छेँया लुखाय् च्वनीपिं भैरव धकाः सीकेमाः । लुखाया च्वय्च्वंगु सिँ पंचरक्षा देवी महाप्रत्यंगिरा, महासाहस्र प्रमर्दनी, महामायूरी, महामन्त्रानुसारिणी, महामन्त्रसिद्धि महाशीतवती धकाः सीकेमाः ।

【ण】 वसुन्धरा देवी पुजाय् साधन यायेबलय् पंचबुद्ध व पंचतारा समेत पुजा यायेमाःगु **वसुन्धरासाधनय्** कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【त】 नेवाःतय्सं यानावयाच्वंगु तारापूजा :

पूर्वकालय् सर्वप्रथम त्रेतायुगय् क्रकुछन्द बुद्धं सर्वज्ञ मित्रपादयात तारापुजा यायेगु विधि कनाः उपदेश बियाबिज्यात । अनंलि सर्वज्ञ मित्रपादं रत्नकोशवतीया जुजु रत्नकेतुयात तारापुजा याकाः श्री आर्यतारा देवीयागु महात्म्य नापं कन ।

नेपाल निर्माण जुयाःलि नेपालय् दकलय् न्हापां जुजु जूम्ह धर्माकरयात क्रकुछन्द बुद्धं नेपाल रक्षा यायेत आर्यताराया सप्तविधानुत्तर पुजा याकाः आर्यताराया मूर्ति स्थापना याकाबिज्यात धयागु किंवदन्ती दु ।

थ्व हे महात्म्य शाक्यमुनि बुद्धं कलियुगय् नेपालय् अधिष्ठान जुयाच्वंगु यँ स्वयम्भु स्थानय् च्वनाः सकलयात पंचबुद्ध पुजा यायेबलय् तारापुजा यायेमाःगु विधि कनाबिज्यात। बन्धुदत्त आचार्य यँ देशय् च्वंपिं यजमानपिन्त तारापुजा याकाः विघ्न मजुइगु, शान्ति जुइगु, मनोरथ पूर्ण जुइगु सप्तविधानुत्तर पूजाविधिकथं पुजा यानावंगु जुल ।

कलिगत वर्ष ३९८८ थ्यंबलय् यल देशया तंगः चुकबाहाःया श्रीचक्रमहाविहारय् च्वंम्ह हिरण्यवर्ण महाविहारया थापाआजु तान्त्रिक कुलदत्त वज्राचार्य चक्रेश्वर आजुं किरांती शासक पटुक धयाम्ह अत्याचारीयात दमन याये न्त्यवः तारापुजा यानाः हानं चण्डमहारोषण पुजा यानाः छवाः न्त्यव हे यल क्वालखुया प्यकालँया दथुइ गाः म्हुयाः दुने क्वहां वनाः जप ध्यान यानाः पुरश्चरण च्वनाः तःधिकःपिं अरिंगाल धयापिं हा प्रकट यानाः दुष्ट पटुकया किरांती सिपाही द्वारपालपिन्त न्याकाः परलोक छ्वयाः छम्ह ल्यं दुम्ह किराती शासक नायः पटुकयात अरिगाल हां न्याकेछ्वत । व बचय् जुयाः बिस्युंवन । अनंलि दुष्ट किराती शासकंत दमन जुल– धइगु सीकाः पश्चिम दिशाया सोमवंशी जुजु निमिषांकर वर्मा नेपालय् वयाः गोदावरी च्वनाः नेपालया जुजु जुइगु अवसर कयाः सुलाच्वंपिं किराती सेनातय्त ख्यानाः लिनाछ्वत । अनंलि किराती शासक अन्त जुल धकाः वंशावली कनातःगु दु । उबलय्निसें गोदावरी भिंनिदँय् छक्वः मेला लगय् जुइगु स्थिति जुल धकाः इतिहासय् कनातःगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

आर्यतारा पुजा याःगु प्रभावं थुजाःपिं अन्यायीत अन्त जूगु जुल । उबलय्निसें यलया आचार्यपिसं तारापुजा सप्तविधानुत्तर पुजा याइगु प्रचलन जुयावःगु इतिहासय् कनातः थें स्थिर जुयाच्वन ।

यल देशया क्वाथबाहाः हिरण्यवर्ण महाविहारया न्हापाया चक्रेश्वर आजु थथुवर वज्राचार्यं यजमानपिनिगु इनापकथं थःथःगु छेँय् सप्तविधानुत्तर तारापुजा याकूगु सफुती कनातःगु दु । अथे हे हानं क्वाथबाहाःया हिरण्यवर्ण विहारय् च्वंम्ह अमृतानन्द वज्राचार्य आजुं नं थः यजमानपिनिगु छेँय् तारापुजा यानाः श्री आर्यतारायागु बाखं कनावन धकाः नेपाल सम्वत् ९३९ दँया वंशावलिइ कनातःगु दु । हानं थः शिष्यपिन्त नं स्यनाः कनाः थः थःपिनि यजमानपिनिगु छेँय् तारापुजा याःगु जुल । थ्व हे थितिकथं मेमेपिसं नं श्री आर्यतारा सप्तविधानुत्तर पुजा यायेगु चलन जुयावयाच्वंगु खः । न्हापाया सहजविलास वज्राचार्य गुर्जुं नं तारापुजा यानावंगु दु धकाः कनातःगु खँ सफुती च्वयातःगु दु ।

यलय् अप्वः यानाः ताराव्रत सप्तविधानुत्तर पुजा चलय् जुयाच्वंगु दु । यलया नःत्वालय्, क्वाथबाहालय्, लगंख्यलय् व बूबाहालय्, अथबाहालय् आर्यतारा पुजा सप्तविधानुत्तर पुजाया विधिं पुजा यानाच्वंगु दु ।

यल अथबाहालय् स्व. पं. आशाकाजी वज्राचार्यया छेँय् श्री आर्यतारा सप्तविधानुत्तर पुजा यायेधुंकुगु दु । अथे हे सद्धर्मराज वज्राचार्यं नं थःगु छेँ अथबाहालय् आर्यतारा सप्तविधानुत्तर पुजाया विधिं पुजा यायेधुंकूगु खः । अथबाहालय् नेपाल सम्वत् १०८६ दँय् तःक्वः यानाः श्री आर्यतारा पुजा याःगु खः । लोटस रिसर्च सेन्टरं नेपाल मण्डल संस्कृति सम्मेलन याःबलय् नं प्यक्वः तक श्री आर्यतारायाया सप्तविधानुत्तर पुजा याःगु खँ सकलसिनं स्यूगु हे खः ।

वज्राचार्य पूजा विधि अध्ययन समिति न्याखाचोक नःबही यलयापाखें नं विधि पूर्वक युवक वज्राचार्यपिन्त तालिम बियाः श्री आर्यतारायाया सप्तविधानुत्तर पुजा याकाच्वंगु दु ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

【थ】 आर्यताराया चित्र, मूर्ति :

यलया हिरण्यवर्ण महाविहारय् श्री आर्यताराया मूर्ति पलिस्था यानातःगु दु। अथे हे हिरण्यवर्ण महाविहारया गुम्बाय् नं अमोघपाश लोकेश्वरया नाप नापं श्री आर्यतारा मूर्ति तयातःगु दु। हानं रत्नाकर महाविहारय् नं श्री आर्यताराया चित्र च्वयातःगु दु। प्यम्ह ताराया चित्र च्वयातःगु नं व हे समान खः। रंग जक पाकातःगु जुल।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

सहायक - ग्रन्थ

१. श्री आर्यतारा अष्टोत्तर शतनाम
२. श्री आर्यतारा सप्तविधानुत्तर पूजाविधि
३. तारातन्त्र
४. श्री आर्यतारा एकविंशतिका स्तोत्र
५. श्री आर्यतारा धारणी
६. श्री मदार्यतारा भट्टारिकाया नामाष्टोत्तर शतक
७. साधनमाला
८. पञ्चरक्षासूत्र
९. वज्रसत्त्वकायतन्त्र
१०. परिपृच्छातन्त्र
११. तारा हृच्चक्र
१२. चक्रसंवर समाधि
१३. वज्रसत्त्व गुरुपूजाविधि
१४. हेवज्रतन्त्र
१५. तारार्णवतन्त्र
१६. आर्यतारा कूटांगार
१७. पञ्चकाराभिसम्बोधि
१८. सर्वदेवता तन्त्र मन्त्रराज
१९. श्री आर्यतारा चर्यागीत
२०. मङ्गलाष्टक गाथा
२१. विमलप्रभासूत्र
२२. गुह्यसमाजतन्त्र
२३. तिब्बती तन्ग्यूर
२४. सर्वज्ञमित्र जातक
२५ श्री तारापाराजिका
२६ तारा बालार्कस्तोत्र
२७. त्रिरत्नसुन्दर षोडशी स्तोत्र
२८. बौद्ध इतिहास
२९. वंशावली
३०. सिद्धैकवीर तन्त्र
३१. स्थिरोभव वाक्य

CC-0. Nepal Sanskrit Academy. Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection

मां चन्द्रदेवी वज्राचार्य व बौ पं. वै. आशाकाजी वज्राचार्यया काय् सद्धर्मराज वज्राचार्यया जन्म वि.सं. १९९० माघ २ खुन्हु यल अथबहालय् जूगु खः । वसपोलं राजकीय संस्कृत विद्यालय, येँपाखें संस्कृत प्रवेशिका व आयुर्वेद विद्यालय तथा चिकित्सालय नरदेवी येँपाखें आयुर्वेद शास्त्रीयागु शिक्षा कयादीगु खः । वि.सं. २०१६ निसें सरकारी सेवा सुरु यानाः वि.सं. २०४९ सालय् अवकाश कयादीगु खः । वसपोलं थी थी इलय् थी थी थासय् बुद्ध धर्मया थी थी विषययया धर्म देशना यानादीगु जुल । वसपोलं सद्धर्मपुण्डरीक वैपुल्य सूत्र, समाधिराज सूत्र, एकविंशति प्रज्ञापारमिता सूत्रयागु नेपालभाषा अनुवाद व मेमेगु १० गुलिं मयाक्क बुद्धधर्म सम्बन्धी सफूयागु प्रकाशन यानादीगु दु ।

Religion

9 789937 821926

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu Collection